

علم وافرینش گرای

سلول واحد ساختاری موجودات زنده

The cell is the structural unit of living organisms

تتبع ونگارش:

توسط: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل»

سال

2022

مدخل :

یک انسان خردمند و متفکر و آگاه و از خود پرسنده همه وقته از خود راجع به خود شناسی اش می پرسد ؛ که من کیستم؟ و از چه و در کجا و در تحت کدام شرایط و عوامل مساعد شده چطور و چسان هست شده ام ؟ و همین اکنون که در این مکان (طبیعت) موجود ام یا که امرار حیات میکنم ؛ پس این مکان یا طبیعت بار اول چسان و یا چطور و بادر نظر داشت کدام عوامل و دلایل مقنع بوجود آمد؟ پس به منظور اینکه خود و یا خود شناسی (SELF-KNOWN) را بدانیم ؛ لازم پنداشته میشود که به بحث های علمی و توضیحی و منطقی و تیوری های پذیرفته شده بپردازیم تا با شد که خود و محیط پیرامون خود را علماً بشناسیم. آنچه که در اینجا قابل تذکر است این است که در روند بحث و توضیح پدیده ها اینرا نیز باید بخاطر داشته باشیم ؛ که فرق بین علم (ساینس Science) و شناخت یا آگاهی (knowledge) را در نظر داشته باشیم و آن اینکه علم در طبیعت از میلیونه ها سال به این سو وجود داشته است ولی شناخت (آگاهی انسان) عمر طولانی نداشته است یعنی انسان از مدت کم به این سو برخی از بخش های علوم را درک کرده یا که شناخته است - موضوع مهم دیگر اینکه طبیعت نظم ندارد ؛ نظم و بی نظمی مربوط به تفکر و منطق خود انسان است ؛ پس در طبیعت نسبت به نظم بیشتر بی نظمی وجود دارد یعنی که طبیعت خالق هوشمند ندارد - لذا با در نظر داشت توضیحات فوق بخاطر شناخت از حجره (cell) نیاز به درک از **ایدوژنز (ideogenesis)** است ؛ [ایدوژنیز یعنی ایده و یا نظریه ای است که اولین بار توسط **ارسطو** مطرح شد ؛ این نظریه به این مفهوم است که مطالعه چگونگی ایجاد و توسعه ایده ها در ذهن انسان چگونه توسعه و انکشاف کرد بعنوان مثال : این نظریه توضیح میدهد که اگر ذهن انسان قادر به شکل دادن به یک ایده (idea) نباشد پس در اینصورت چیزی برای فکر کردن وجود ندارد.] پس بخاطر خودشناسی و یا ساختار خود از سلول و سایر تکامل سلول جلوتر از همه به مطالعه طبیعت می پردازیم:

لذا نخست از همه به بحث در باره طبیعت می پردازیم .

فصل اول

طبیعت چیست ؟ (what is the Nature)

طبیعت، در معنای وسیع، جهان فیزیکی یا جهان است. «طبیعت» می تواند به پدیده های جهان فیزیکی و نیز به طور کلی به زندگی اشاره کند. مطالعه طبیعت اگر نگوییم تنها بخش بزرگی از علم است. اگرچه انسان بخشی از طبیعت است، اما فعالیت انسان اغلب به عنوان مقوله ای جدا از سایر پدیده های طبیعی شناخته می شود [1]. یعنی که انسان به نسبت خرد و تعقلی که دارد با وجودیکه متعلق به طبیعت یا بخشی از طبیعت است ؛ بر طبیعت بخاطر امرار حیات اش با فعالیت های دایمی اش نیز غالب و چیره میشود و به اصطلاح به تغییر طبیعت می پردازد که این مشخصه اورا از دنیای حیوانات جدا می سازد .

کلمه یا واژه طبیعت از طبیعت فرانسوی قدیم وام و یا به ارث گرفته شده و از کلمه لاتین *natura* یا «ویژگی های ذاتی، خلق و خوی ذاتی یا مشخصات سرشتی» گرفته شده است و این واژه در قدیم به معنای واقعی کلمه «تولد» بوده است [2]. در فلسفه باستان، طبیعت یا *natura* بیشتر به عنوان ترجمه لاتین کلمه یونانی *physis* (φύσις) استفاده می شود که در اصل به ویژگی های ذاتی گیاهان، حیوانات و سایر ویژگی های جهان مربوط می شود تا به میل خود توسعه یا بند. [3] [4] [3] مفهوم

طبیعت به عنوان یک کل، جهان فیزیکی، یکی از چندین بسط مفهوم اصلی است؛ [1] با کاربردهای اصلی خاص کلمه « φύσις فزیک » توسط فیلسوفان پیش از سقراط آغاز شد (اگرچه این کلمه در آن زمان بعد پویا داشت، مخصوصاً برای هراکلیتوس)، و از آن زمان به طور پیوسته پویا به دست آورده است .

در خلال ظهور روش علمی جدید ویا معاصر ودر تقابل روش علمی قوانین الهی ؛ طبیعت را به واقیعت منفعل {واقیعت منفعل یعنی نداشتن اراده مستقل وابتکار عمل} تبدیل وتوصیف کرد واما با انجام انقلاب صنعتی ؛ طبیعت «Nature» بطور فزاینده ای بعنوان بخشی از واقیعت «Reality» در نظر گرفته شد. که با این وجود طبیعت خود از مداخله عمدی مصون ویا که محروم شد. ولی توسط برخی از سنت ها ویا رسم ورسوم { توسط ژانژاک روسو ؛ فلسفه ماورالطبیعیه یا فلسفه خارج از جهان مادی آمریکایی} مقدس یا ادب دانی محض غرض آینده نگری تا ریخ بشر « هگل ومارکس» تلقی می شد. با اینحال بینیشی حیات گرایانه از طبیعت ؛ نزدیکتر به دیدگاه پیش سالاری { مربوط به یا به فیلسوفان نظری فعال در جهان یونان باستان در قرن های 6 و 5 قبل از میلاد (قبل از زمان سقراط) که سعی در یافتن توضیحات عقلانی برای پدیده های طبیعی داشتند آنها شامل پارمنیدس، آناکساگوراس، امپدوکلس و هراکلیتوس بودند .} در همان زمان، به ویژه پس از چارلز داروین، دوباره متولد شد [1].

در کاربردهای مختلف امروزی کلمه ، "طبیعت" اغلب به زمین شناسی و حیات وحش اشاره دارد. طبیعت می تواند به قلمرو کلی گیاهان و جانوران زنده و در برخی موارد به فرآیندهای مرتبط با اشیای بی جان اشاره کند - شیوه های که انواع خاصی از چیزها یا گونه ها وجود دارند که به میل خود تغییر می کنند، مانند آب و هوا و زمین شناسی زمین. اغلب به معنای «محیط طبیعی» یا بیابان در نظر گرفته می شود - حیوانات وحشی، صخره ها، جنگل، و به طور کلی چیزهایی که به طور اساسی با مداخله انسان تغییر نکرده اند، یا علی رغم مداخله انسان باقی میمانند. به عنوان مثال، اشیاء ساخته شده با فعالیت ویا با تعامل انسان به طور کلی بخشی از طبیعت محسوب نمی شوند، مگر اینکه به عنوان مثال، "طبیعت انسانی" یا "کل طبیعت" واجد شرایط باشند. این مفهوم سنتی تر از چیزهای طبیعی که امروزه هنوز می توان یافت، متضمن تمایز بین طبیعی و مصنوعی است، با موجود مصنوعی به عنوان چیزی که توسط آگاهی یا ذهن انسانی به وجود آمده است. بسته به زمینه خاص، اصطلاح «طبیعی» نیز ممکن است از غیر طبیعی یا ماوراء طبیعی متمایز شود [1].

محتویات :

1 • زمین

1.1 زمین شناسی

♣ 1.1.1 تکامل زمین شناسی

2-1 دیدگاه تاریخی

2- جو، آب و هوا، و آب و هوا

3- آب روی زمین

3.1 o اقیانوس ها

3.2 o دریاچه ها

♣ 3.2.1 برکه

3.3 o رودخانه ها

3.4 o جریان

4 • اکوسیستم

- 4.1 o بیابان
- 5 • زندگی
- 5.1 o تکامل
- 5.2 o میکروب ها
- 5.3 o گیاهان و حیوانات
- 6 • روابط متقابل انسانی
- 6.1 o تأثیر انسانی
- 6.2 o زیبایی شناسی و زیبایی
- 7 • ماده و انرژی
- 8 • فراتر از زمین
- 9 • را نیز ببینید
- 10 • یادداشت و مراجع
- 11 • ادامه مطلب
- 12 • پیوند خارجی

زمین (Earth) :

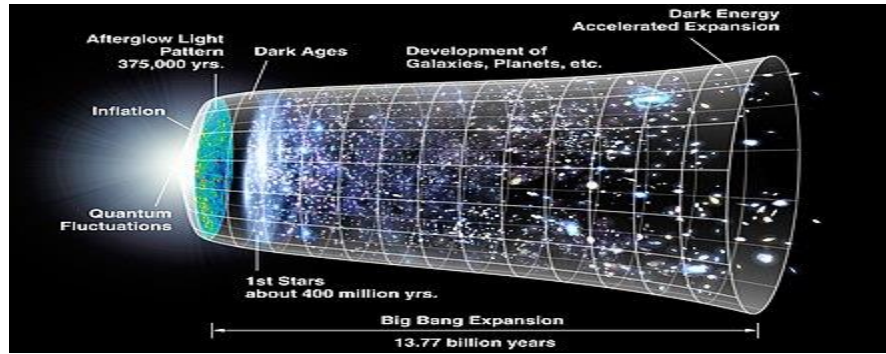

کره مرمین آبی که منظره ای معروف از زمین است که در سال 1972
تصویرش توسط خدمه آپولو 17 گرفته شده است

این جدول زمانی تاریخ طبیعی رویدادهای زمین شناسی و بیولوژیکی مهمی را از شکل گیری زمین تا
ورود انسان های امروزی خلاصه می کند. زمان ها بر حسب میلیون ها سال یا مگانی (Mag) فهرست
شده اند.

[Nature timeline](#)

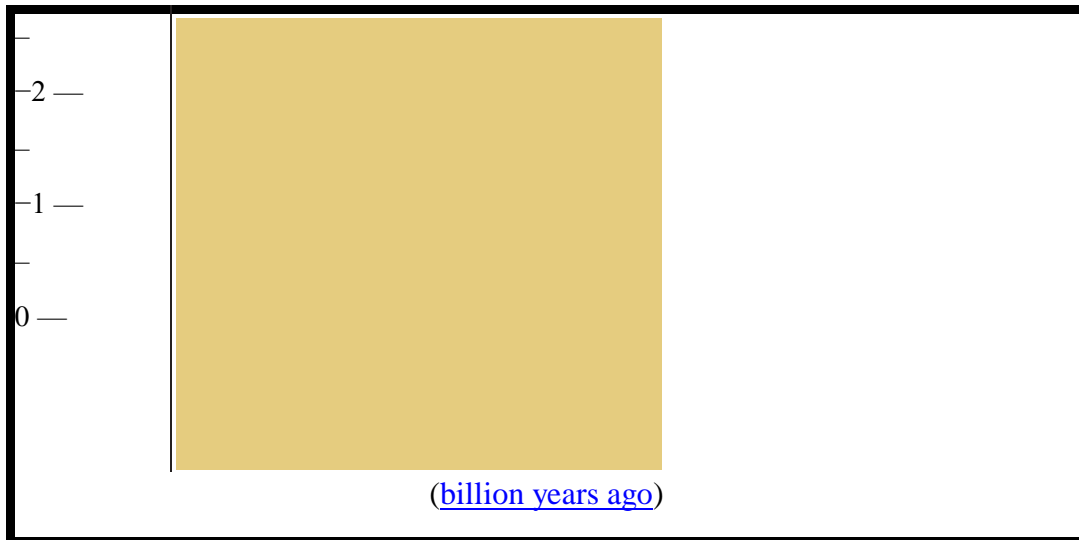
این جدول زمانی جهان اولیه شکل گیری و تکامل بعدی کیهان را از **بیگ بنگ** (13.799 ± 0.021 میلیارد سال پیش) تا امروز نشان می دهد. عصر، لحظه ای از زمان است که از آن زمان، طبیعت یا
موقعیت ها به قدری تغییر می کنند که نشان دهنده آغاز عصر یا عصر جدیدی است. زمان های موجود در
این فهرست از لحظه انفجار بزرگ اندازه گیری می شوند.

یاداشت: قبل از اینکه در اینجا به توضیح و تشریح محتویات طبیعت و از آن جمله به تشریح و تکوین زمین بپردازیم لازم پنداشته میشود که بالترتیب در مورد موضوعات ذیل که در جدول ذیل داخل اند بپردازیم

13 —	<u>Dark Ages</u>	← Earliest Universe
	<u>Reionization</u>	← Earliest stars
12 —	<u>Matter-dominated era</u>	← Earliest galaxy
	<u>Accelerated expansion</u>	← Quasar / black hole
11 —	<u>Water on Earth</u>	← Omega Centauri
	<u>Single-celled life</u>	← Andromeda Galaxy
10 —	<u>Photosynthesis</u>	← Milky Way spirals
	<u>Multicellular life</u>	← NGC 188 star cluster
9 —	<u>Vertebrates</u>	← Alpha Centauri
		← Earth / Solar System
8 —		← Earliest known life
		← Earliest oxygen
7 —		← Atmospheric oxygen
		← Sexual reproduction
6 —		← Earliest fungi
		← Earliest animals / plants
5 —		← Cambrian explosion
		← Earliest mammals
4 —		← Earliest apes / humans
3 —		

[L](#)
[i](#)
[f](#)
[e](#)

کیهان اولیه خارج از تاریکی

ویب قادر خواهد بود به زمانی که اولین اجرام درخشان (ستاره ها و کهکشان ها) در جهان اولیه شکل گرفته اند، ببیند. اعتبار • STSci :

- * مفاهیم کلیدی
- عمیق
- مطالب مرتبط

چرا مادون قرمز؟

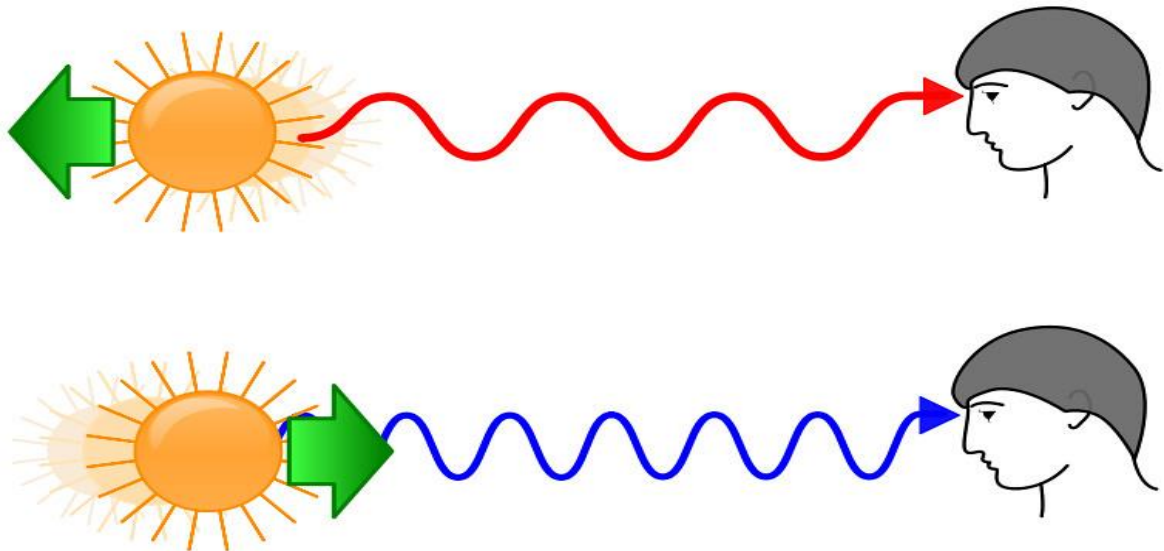
چرا یک رصدخانه مادون قرمز [وابسته به اشعه مادون قرمز] قدرتمند برای دیدن اولین ستارگان و کهکشان هایی که در کیهان شکل گرفته اند وجود دارد؟ چرا ما حتی می خواهیم اولین ستارگان و کهکشان های تشکیل شده را ببینیم؟ یک دلیل این است که... ما هنوز! ماهواره های ما یکروویو COBE و WMAP نشانه های گرمایی به جا مانده از انفجار بزرگ را حدود 380000 سال پس از وقوع آن مشاهده کردند. اما در آن نقطه هیچ ستاره و کهکشانی وجود نداشت. در واقع جهان یک مکان بسیار تاریک بود.

1- کیهان اولیه (Earliest Universe)

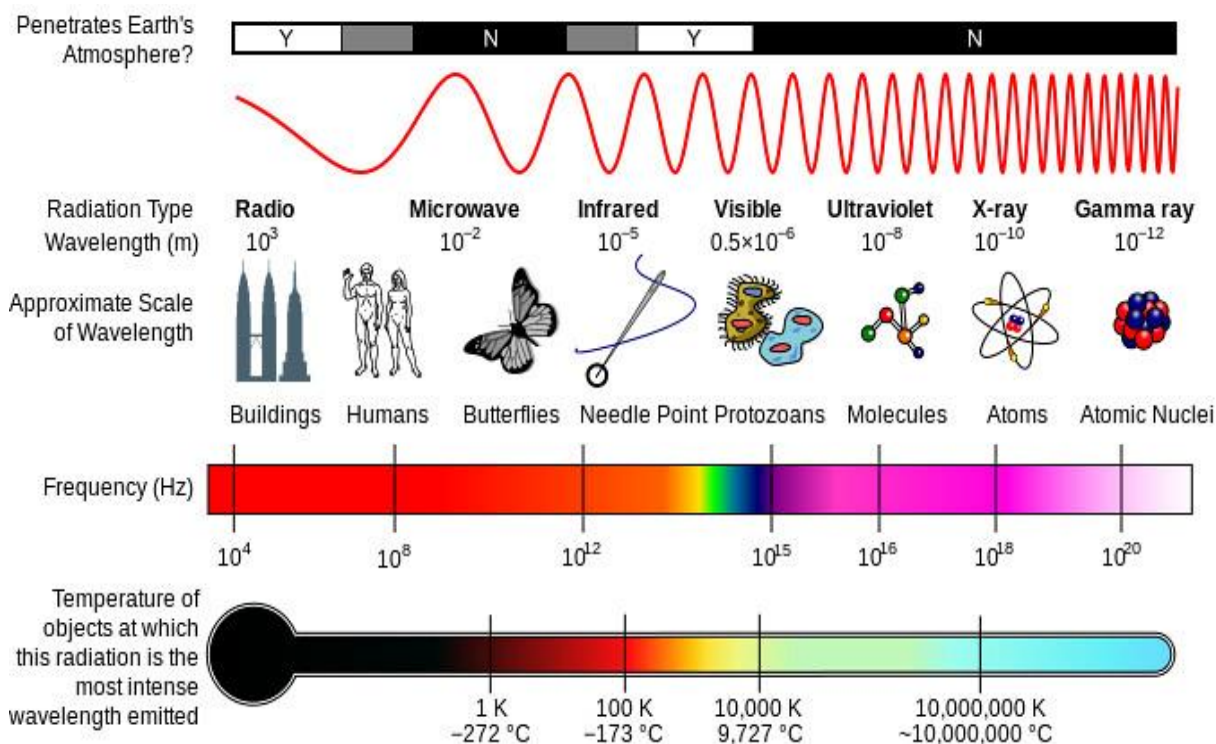
پس از انفجار بزرگ، جهان مانند یک سوپ داغ از ذرات (یعنی پروتون، نوترون و الکترون) بود. هنگامی که جهان شروع به خنک شدن کرد، پروتون ها و نوترون ها شروع به ترکیب شدن به اتم های یونیزه (ionized) شده هیدروژن (و در نهایت مقداری هلیوم) کردند. این اتم های یونیزه شده هیدروژن و هلیوم، الکترون ها را جذب کردند و آنها را به اتم های خنثی تبدیل کردند - که به نور اجازه داد آزادانه برای اولین بار حرکت کند، زیرا این نور دیگر الکترون های آزاد را پراکنده نمی کرد. کیهان دیگر مات نبود! با این حال، هنوز مدتی طول خواهد کشید (شاید تا چند صد میلیون سال پس از انفجار بزرگ!) تا اولین منابع نور شروع به شکل گیری کنند و به دوران تاریک کیهانی پایان دهند. دقیقاً اولین نور جهان (یعنی ستارگان) که اتم های هیدروژن موجود را به هلیوم بیشتری ادغام کردند) چه شکلی بود و دقیقاً زمان شکل گیری این اولین ستاره ها مشخص نیست. اینها برخی از سوالاتی است که وب برای کمک به پاسخگویی به ما طراحی شده است. همچنین به پرسش و پاسخ ما با جان مادر درباره بیگ بنگ مراجعه کنید

تغییر نور

تصور کنید نور اولین ستاره ها و کهکشان ها را در حدود 13.6 میلیارد سال پیش ترک کرده و در فضا و زمان سفر می کند تا به تلسکوپ های ما برسد. ما اساساً این اجرام را همانطور که در زمان خروج نور برای اولین بار در 13.6 میلیارد سال پیش بودند، می بینیم تا زمانی که این نور به ما می رسد، رنگ یا طول موج آن به سمت قرمز تغییر کرده است، چیزی که ما آن را "تغییر قرمز" می نامیم. چرا؟ در این مورد خاص، به این دلیل است که وقتی در مورد اجسام بسیار دور صحبت می کنیم، نسبت عام اینشتین وارد عمل می شود. این به ما می گوید که انبساط جهان به این معنی است که فضای بین اجرام است که در واقع کشیده می شود و باعث دور شدن اجرام (کهکشان ها) از یکدیگر می شود. علاوه بر این، هر نوری در آن فضا نیز کشیده می شود و طول موج آن نور را به طول موج های بلندتر تغییر می دهد. این می تواند اجسام دور را در طول موج های مرئی نور بسیار کم نور (یا نامرئی) کند، زیرا این نور به عنوان نور فروسرخ به ما می رسد.

ویب قادر خواهد بود تا حدود 100 میلیون تا 250 میلیون سال پس از انفجار بزرگ را ببیند. اما چرا برای درک جهان اولیه به دیدن نور فرسرخ نیاز داریم؟ زیرا نور این اجسام به رنگ قرمز منتقل می شود! اعتبار: Aleš Tošovský

ویژگی های طیف الکترومغناطیسی اعتبار: نا سا

انتقال به سرخ به این معنی است که نوری که از اولین ستارگان و کهکشانها به عنوان نور مرئی یا فرابنفش ساطع می شود، تا زمانی که آن را اینجا و اکنون می بینیم، در واقع به طول موج های قرمزتر منتقل می شود. برای جا به جایی های قرمز بسیار زیاد (یعنی دورترین اجسام از ما)، آن نور مرئی عموماً به قسمت مادون قرمز نزدیک و میانی طیف الکترومغناطیسی منتقل می شود. به همین دلیل، برای دیدن اولین ستارگان و کهکشانها، به یک تلسکوپ فرسرخ نزدیک و میانی قدرتمند نیاز داریم، که دقیقاً همان چیزی است که وب است!

در عمق (IN DEPTH)

سوالات کلیدی؟

وب چندین سوال کلیدی را مطرح می کند تا به ما کمک کند داستان شکل گیری ساختارهایی در جهان را کشف کنیم، مانند:

- یونیزاسیون مجدد کی و چگونه اتفاق افتاد؟
- چه منابعی باعث یونیزه شدن مجدد شدند؟
- اولین کهکشانها کدامند؟

• همچنین پرسش و پاسخ ما را با جان مادر در مورد بیگ بنگ ببینید. نقش وب در پاسخ به این سوالات برای یافتن اولین کهکشانها، وب بررسی های بسیار عمیق ما درون قرمز نزدیک از کیهان را

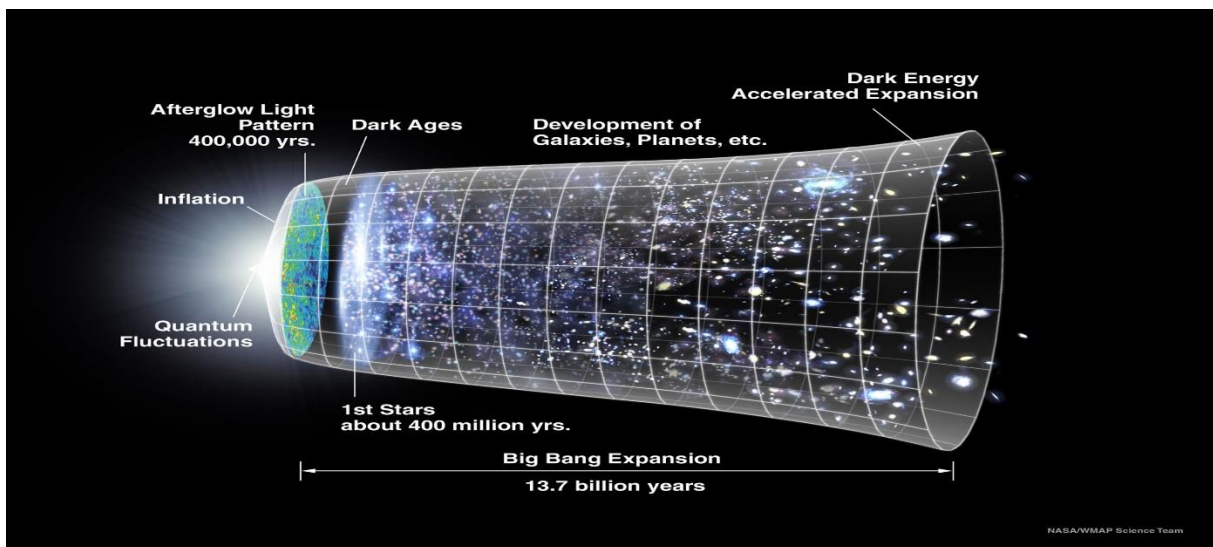

انجام می‌دهد و با طیف سنجی با وضوح پایین و نورسنجی فرسوخ میانی (اندازه‌گیری شدت تابش الکترومغناطیسی یک جرم نجومی) پیگیری می‌کند. برای مطالعه یونیزاسیون مجدد، طیف سنجی نزدیک به مادون قرمز با وضوح بالا مورد نیاز است.

عصر نوترکیبی (the era of recombination)

تا حدود چند صد میلیون سال یا بیشتر پس از انفجار بزرگ، جهان مکانی بسیار تاریک بود. نه ستاره‌ای وجود داشت و نه کهکشان‌ی پس از انفجار بزرگ، جهان مانند یک سوپ داغ از ذرات (یعنی پروتون، نوترون و الکترون) بود. هنگامی که جهان شروع به خنک شدن کرد، پروتون‌ها و نوترون‌ها شروع به ترکیب شدن به اتم‌های یونیزه شده هیدروژن و دوتریوم کردند. **دوتریوم** بیشتر به **هلیوم-4** نوب شد. این اتم‌های یونیزه شده هیدروژن و هلیوم الکترون‌ها را جذب کردند و آنها را به اتم‌های خنثی تبدیل کردند. در نهایت ترکیب جهان در این نقطه 3 برابر هیدروژن بیشتر از هلیوم با مقادیر کمی از عناصر سبک دیگر بود.

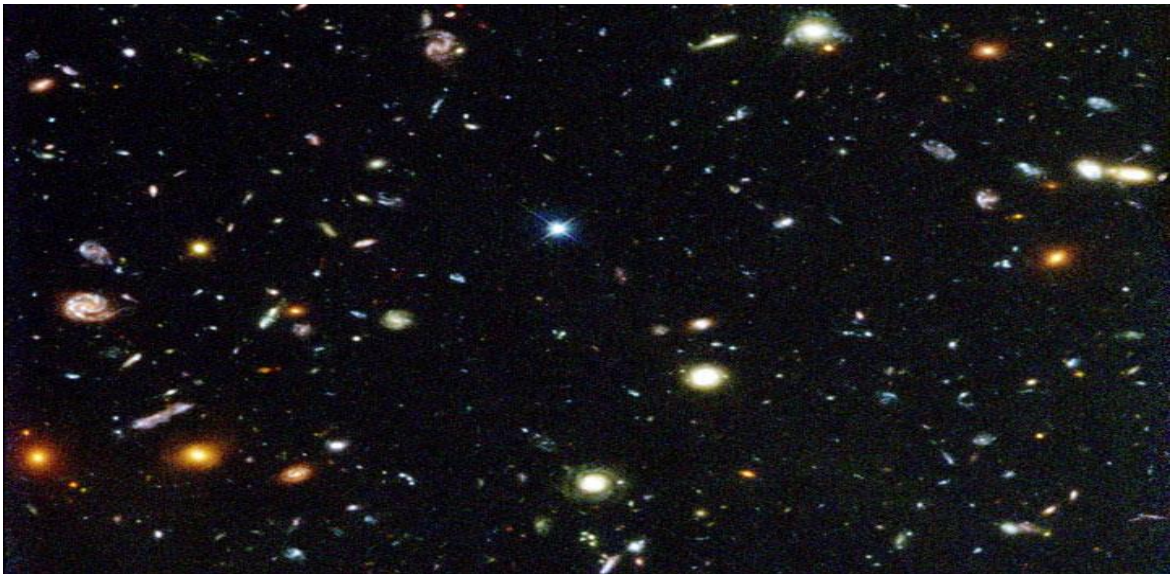
این فرآیند جفت شدن ذرات "با ترکیب" نامیده می‌شود و تقریباً 240000 تا 300000 سال پس از انفجار بزرگ رخ داده است. جهان در این نقطه از حالت مات به شفاف تبدیل شد. نور قبلاً از حرکت آزادانه منع شده بود زیرا غالباً الکترون‌های آزاد را پراکنده می‌کرد. اکنون که الکترون‌های آزاد به پروتون‌ها متصل شده‌اند، نور دیگر مانع نمی‌شود. "عصر با ترکیب" اولین نقطه در تاریخ کیهانی ما است که می‌توانیم با هر شکلی از نور به آن نگاه کنیم. این همان چیزی است که امروزه به عنوان پس زمینه مایکروویو کیهانی یا ماهواره‌هایی مانند کاوشگر پس زمینه مایکروویو کیهانی (COBE) و کاوشگر ناهمسانگردی مایکروویو ویلکینسون (WMAP) می‌بینیم. پس از این دوران تاریک کیهانی است - دوره زمانی پس از شفاف شدن کیهان اما قبل از تشکیل اولین ستاره‌ها. هنگامی که اولین ستاره‌ها شکل گرفتند، به دوران تاریکی پایان داد و دوره بعدی در جهان ما آغاز شد.

تصویری از جدول زمانی کیهان، اعتبار WMAP:

عصر یونیزه شدن

تغییر دیگری پس از شروع اولین ستاره ها به وجود آمد. تئوری پیش‌بینی می‌کند که اولین ستاره‌ها 30 تا 300 برابر جرم خورشید ما و میلیون‌ها برابر درخشان‌تر بوده‌اند و تنها چند میلیون سال قبل از انفجار به‌عنوان ابرنواختر می‌سوختند. نور پراورژی فرا بنفش از این اولین ستارگان قادر بود اتم‌های هیدروژن را دوباره به الکترون‌ها و پروتون‌ها تقسیم کند (یا آنها را یونیزه کند). این دوران، از پایان قرون تا یک تا زمانی که جهان در حدود یک میلیارد سال بود، به‌عنوان "عصر یونیزاسیون مجدد" شناخته می‌شود. این به نقطه‌ای اشاره دارد که بیشتر هیدروژن خنثی با افزایش تشعشعات اولین ستاره‌های پر جرم دوباره یونیزه شد. یونیزاسیون مجدد دیک پدیده مهم در تاریخ جهان ما است زیرا یکی از معدود وسایلی است که می‌توانیم (غیر مستقیم) این اولین ستاره‌ها را مطالعه کنیم. اما دانشمندان دقیقاً نمی‌دانند اولین ستاره‌ها چه زمانی شکل گرفتند و این فرآیند یونیزه شدن مجدد چه زمانی شروع شد.

میدان عمیق هابل - اولین نگاه مهم به دوران جهان، زمانی که کهکشان‌های اولیه در حال شکل‌گیری بودند. این تصویر یک نوردهی طولانی از یک منطقه بسیار کوچک از آسمان است که تعداد زیادی از اجرام بسیار کم نور و قبلاً دیده نشده را نشان می‌دهد. این اجرام برخی از قدیمی‌ترین و دورترین کهکشان‌ها هستند و به ما این امکان را می‌دهند که همان‌طور که استفانو کریستیانی می‌گوید، "اولین مراحل شکل‌گیری کهکشان‌ها را بیش از 10 میلیارد سال پیش نگاه کنیم." مطالعات عمیق‌تر دیگری بعد از آن انجام شده است و وب نیز مطالعات میدانی عمیق را انجام خواهد داد. قابلیت‌های تصویربرداری وب و دید مادون قرمز، جهان اولیه را با وضوح بی‌سابقه‌ای به ما نشان می‌دهد. اعتبار: رابرت ویلیامز و تیم میدان عمیق هابل (STScI) و ناسا.

ظهور اولین ستارگان نشان‌دهنده پایان "عصر تاریک" در تاریخ کیهان است، دوره‌ای که مشخصه آن عدم وجود منابع مجزای نور است. درک این منابع اولیه بسیار مهم است، زیرا آنها تأثیر زیادی بر شکل‌گیری اجرام بعدی مانند کهکشان‌ها داشتند. اولین منابع نور به‌عنوان دانه برای تشکیل بعدی اجسام بزرگتر عمل می‌کنند.

علاوه بر این، اولین ستارگانی که به عنوان ابرنواختر منفجر شدند، ممکن است بیشتر سقوط کرده و سیاهچاله ها را تشکیل دهند. سیاهچاله ها شروع به بلعیدن گاز و ستاره های دیگر کردند و به اجرام معروف به "کوازارهای کوچک" تبدیل شدند، که رشد کردند و با هم ادغام شدند و تبدیل به سیاهچاله های عظیمی شدند که اکنون در مراکز تقریباً همه کهکشان های عظیم یافت می شوند.

2- اولین ستاره ها (Earliest stars):

- اولین ستارگان بسیار پر جرم و درخشان، مسیر تاریخی کیهانی را تغییر دادند توسط *Richard B. Larson*، *Volker Bromm* در 19 ژانویه 2009

یادداشت سردبیر: ما این ویژگی را از شماره مارس 2002 به دلیل اخبار نشست سالانه انجمن نجوم آمریکا درباره پدیده مورد بحث در اینجا پست می کنیم.

ما در جهانی زندگی می کنیم که پر از اشیاء درخشان است. در یک شب صاف می توان هزاران ستاره را با چشم غیر مسلح دید. این ستارگان تنها بخش کوچکی از کهکشان راه شیری را اشغال می کنند. تلسکوپ ها قلمروی بسیار وسیع تری را نشان می دهند که با نور میلیاردها کهکشان می درخشد. با این حال، طبق درک کنونی ما از کیهان شناسی، این جهان برای مدت طولانی از تاریخ اولیه اش کاملاً بی نظیر تاریک بود. اولین ستارگان شاید تا 100 میلیون سال پس از انفجار بزرگ باز هم ظاهر نشدند، و نزدیک به یک میلیارد سال قبل از تکثیر کهکشان ها در سراسر کیهان گذشت. اخترشناسان مدت ها به این فکر می کردند که چگونه این انتقال چشمگیر از تاریکی به روشنایی اتفاق افتاد؟

پس از دهه ها مطالعه، محققان اخیراً گام های بلندی در جهت پاسخ به این سؤال برداشته اند. کیهان شناسان با استفاده از تکنیک های پیچیده شبیه سازی کامپیوتری، مدل هایی ابداع کرده اند که نشان می دهد چگونه نوسانات چگالی باقی مانده از انفجار بزرگ می تواند به اولین ستاره ها تبدیل شود. علاوه بر این، مشاهدات اخترفروش های دور دست به دانشمندان این امکان را داده است که در زمان کاوش کنند و نگاهی اجمالی به روزهای پایی «عصر تاریک کیهانی» بیاندازند.

مدل های جدید نشان می دهند که اولین ستاره ها به احتمال زیاد بسیار پر جرم و درخشان بوده اند و شکل گیری آن ها یک رویداد عصری بوده است که اساساً جهان و تکامل بعدی آن را تغییر داده است. این ستارگان با گرم کردن و یونیزه کردن گازهای اطراف، دینامیک کیهان را تغییر دادند. اولین ستارگان همچنین اولین عناصر سنگین را تولید و پراکنده کردند و راه را برای شکل گیری نهایی منظومه های خورشیدی مانند خودمان هموار کردند. و فروپاشی برخی از اولین ستارگان ممکن است باعث رشد سیاهچاله های کلان پر جرم شود که در قلب کهکشان ها شکل گرفته و به منابع قدرت شگفت انگیز اخترفروش ها تبدیل شده اند. به طور خلاصه، اولین ستارگان ظهور جهان را که امروزه می بینیم امکان پذیر کردند - همه چیز از کهکشان ها و اخترفروش ها گرفته تا سیارات و انسان ها.

قرون یا عصر تاریک:

مطالعه جهان اولیه به دلیل فقدان مشاهدات مستقیم با مشکل مواجه شده است.

است

ستاره شناسان توانسته اند با آموزش تلسکوپ های خود بر روی کهکشان های دور دست و **اختروش هایی** که میلیارد ها سال پیش نور خود را سا طع کرده اند ، بسیار ی از تاریخ کیهان را بررسی کنند . سن یاسال هر جسم را می توان با انتقال نور آن به سرخ تعیین کرد، که نشان می دهد از زمان تولید نور، جهان چقدر منبسط شده است . قدیمی ترین کهکشان ها و اختروش هایی که تاکنون مشاهده شده اند به حدود یک میلیارد سال پس از انفجار بزرگ (با فرض سن کنونی جهان بین 12 تا 14 میلیارد سال) یا (**big bang**) مربوط می شوند . محققان برای دیدن اجرام دورتر که قدمت آن ها به دوران قبل با ز می گردد، به تلسکوپ های بهتری نیاز خواهند داشت .

با این حال، کیهان شناسان می توانند بر اساس تابش پس زمینه مایکروویو کیهانی، که حدود 400000 سال پس از انفجار بزرگ منتشر شده، استنباط هایی درباره جهان اولیه داشته باشند . یکنواختی این تابش نشان می دهد که ماده در آن زمان بسیار نرم توزیع شده است . از آنجایی که هیچ جسم نورانی بزرگی وجود نداشت که سوپ اولیه را مختل کند، باید میلیون ها سال بعد صاف و بدون خاصیت باقی مانده باشد . با انبساط کیهان، تابش پس زمینه به رنگ قرمز به طول موج های طولانی تر منتقل شد و جهان به طور فزاینده ای سرد و تاریک شد . ستاره شناسان هیچ رصدی از این دوران تاریک ندارند . اما تا یک میلیارد سال پس از انفجار بزرگ، برخی کهکشان ها و اختروش های درخشان ظاهر شده بودند، بنابراین اولین ستاره ها باید زمانی قبل از آن شکل گرفته باشند . این اولین اجرام نورانی چه زمانی پدید آمدند و چگونه ممکن است شکل گرفته باشند؟

سیاری از اختر فیزیکدانان، از جمله **مارتین ریس** از دانشگاه کمبریج و **آبراهام لوب** از دانشگاه هاروارد، کمک های مهمی در حل این مشکلات کرده اند . مطالعات اخیر با مدل های استاندارد کیهان شناسی شروع می شود که تکامل جهان را پس از انفجار بزرگ توصیف می کند . اگرچه جهان اولیه به طور قابل ملاحظه ای صاف بود، تابش پس زمینه شواهدی از نوسانات چگالی در مقیاس کوچک را نشان می دهد - توده هایی در سوپ اولیه . مدل های کیهان شناختی پیش بینی می کنند که این توده ها به تدریج به ساختار های محدود گرانشی تبدیل می شوند . سیستم های کوچکتر ابتدا تشکیل می شوند و سپس در تجمعات بزرگتر ادغام می شوند . نواحی متراکمتر به شکل شبکه ای از رشته ها خواهند بود و اولین سیستم های ستاره ساز - پیش کهکشان های کوچک - در گره های این شبکه به هم می پیوندند . به روشی مشابه، پیش کهکشان ها سپس ادغام می شوند و کهکشان ها را تشکیل می دهند و کهکشان ها در خوشه های کهکشانی جمع می شوند . این روند ادامه دارد: اگرچه شکل گیری کهکشان ها در حال حاضر اکثراً کامل شده است، کهکشان ها هنوز در حال جمع شدن در خوشه ها هستند، که به نوبه خود به یک شبکه رشته ای وسیع که در سراسر کیهان کشیده شده است، تجمع می یابند .

طبق مدل های کیهان شناسی، اولین منظومه های کوچکی که قادر به تشکیل ستارگان هستند، باید بین 100 تا 250 میلیون سال پس از انفجار بزرگ ظاهر می شدند . جرم این پیش کهکشان ها 100000 تا یک میلیون بار بیشتر از خورشید بوده و وسعتی در حدود 30 تا 100 سال نوری دارند . این خواص مشابه ابرهای گازی مولکولی است که در حال حاضر ستارگان در کهکشان راه شیری در حال شکل گیری هستند، اما اولین پیش کهکشان ها از برخی جهات اساسی متفاوت بودند . به عنوان مثال، آنها بیشتر از ماده تاریک تشکیل شده اند، ذرات بنیادی فرضی که تصور می شود حدود 90 درصد جرم کیهان را تشکیل می دهند . در کهکشان های بزرگ امروزی، ماده تاریک از ماده معمولی جدا شده است: با گذشت زمان، ماده معمولی در ناحیه درونی کهکشان متمرکز می شود، در

حالی که ماده تاریک در یک ها له بیرونی عظیم پراکنده می ماند. اما در پیش کهکشان ها، ماده معمولی همچنان با ماده تاریک مخلوط می شد.

دومین تفاوت مهم این است که پیش کهکشان ها به جز هیدروژن و هلیوم، هیچ عنصر قابل توجهی نداشتند. انفجار بزرگ هیدروژن و هلیوم تولید کرد، اما بیشتر عناصر سنگین تر فقط در اثر واکنش های همجوشی گرما هسته ای در ستارگان ایجاد می شوند، بنا بر این قبل از تشکیل اولین ستاره ها وجود نداشتند. ستاره شناسان از اصطلاح "فلزات" برای همه این عناصر سنگین تر استفاده می کنند. ستارگان جوان غنی از فلز در کهکشان راه شیری، ستارگان جمعیت I، و ستارگان قدیمی فقیر از فلز، ستارگان جمعیت دوم نامیده می شوند. بر اساس این اصطلاح، ستاره هایی که اصلاً فلزی ندارند - همان نسل اول - گاهی اوقات ستاره های جمعیت III نامیده می شوند.

در غیاب فلزات، فیزیک اولین سیستم های ستاره زایی بسیار ساده تر از ابرهای گازی مولکولی کنونی بود. علاوه بر این، مدل های کیهان شناختی می توانند در اصل، توصیف کاملی از شرایط اولیه که قبل از نسل اول ستارگان بوده اند، ارائه دهند. در مقابل، ستارگانی که از ابرهای گازی مولکولی به وجود می آیند، در محیط های پیچیده ای به دنیا می آیند که در اثر تشکیل ستاره های قبلی تغییر کرده اند. بنابراین، دانشمندان ممکن است مدل سازی شکل گیری اولین ستاره ها را آسان تر از مدل سازی چگونگی شکل گیری ستاره ها در حال حاضر بدانند. در هر صورت، این مشکل برای مطالعه نظری جذاب است و چندین گروه تحقیقاتی از شبیه سازی های کامپیوتری برای به تصویر کشیدن شکل گیری اولین ستاره ها استفاده کرده اند.

گروهی متشکل از تام آبل، گرگ برابیان و مایکل آل نورمن (هم اکنون به ترتیب در دانشگاه ایالتی پنسیلوانیا، موسسه فناوری ماساچوست و دانشگاه کالیفرنیا در سن دیگو) واقعی ترین شبیه سازی ها را انجام داده اند. ما با همکاری پائولو کوپی از دانشگاه بیل، شبیه سازی هایی را بر اساس فرضیات ساده تر انجام داده ایم، اما قصد داریم طیف وسیع تری از احتمالات را بررسی کنیم Toru. Tsuribe که اکنون در دانشگاه اوزاکا در ژاپن مشغول به کار است، محاسبات مشابهی را با استفاده از کامپیوترهای قدرتمندتر انجام داده است. فومیتاکا ناکامورا و ماسایوکی اومورا (در حال حاضر به ترتیب در دانشگاه های نیگاتا و تسوکوبا در ژاپن) با شبیه سازی ایده آل تری کار کرده اند، اما هنوز نتایج آموزنده ای به همراه داشته است. اگرچه این مطالعات در جزئیات مختلف متفاوت است، اما همه آنها توصیفات مشابهی از چگونگی تولد اولین ستاره ها ارائه کرده اند.

بگذار نور وجود داشته باشد! شبیه سازی ها نشان می دهند که ابرهای گازی اولیه معمولاً در گره های یک شبکه رشته ای در مقیاس کوچک تشکیل می شوند و سپس به دلیل گرانش (Gravity) خود شروع به انقباض می کنند. فشرده سازی گاز را تا دمای «حرارت» بالای 1000 کلوین / مقیاس کلوین با یک رابطه خاص بین فشار گاز و دما تعریف می شود. این می گوید که "فشار گاز با دمای کلوین نسبت مستقیم دارد". این بدان معنی است که کلوین یک مقیاس دمای مطلق است و دانشمندان بیش از هر مقیاس دیگری از این مقیاس استفاده می کنند..... **تفصیل توسط این قلم**. گرم می کند. برخی از اتم های هیدروژن در گاز متراکم و داغ جفت می شوند.

برخی از اتم های هیدروژن در گاز متراکم و داغ جفت می شوند و مقدار کمی هیدروژن مولکولی ایجاد می کنند. مولکول های هیدروژن پس از برخورد با اتم های هیدروژن، شروع به

خنک کردن متراکم ترین بخش های گاز با انتشار تشعشعات فرسرخ می کنند. **دما** در متراکم ترین قسمت ها به حدود 200 تا 300 **کلوین** کاهش می یابد و فشار گاز در این نواحی کاهش می یابد و در نتیجه به آنها اجازت می دهد تا به توده های گرانشی متصل شوند .

این خنک سازی نقش اساسی در جدا شدن ماده معمولی در سیستم اولیه از ماده تاریک دارد. هیدروژن خنک کننده در یک پیکربندی چرخان مسطح که توده ای و رشته ای است و احتمالاً به شکل یک دیسک است، ته نشین می شود. اما از آنجایی که ذرات ماده تاریک تا بش سا طع نمی کنند یا انرژی خود را از دست نمی دهند، در ابر اولیه پراکنده می مانند. بنابراین، منظومه ستارگان به یک کهکشان مینیاتوری شباهت می یابد که دیسکی از ماده معمولی و هاله ای از ماده تاریک دارد. در داخل دیسک، متراکم ترین توده های گاز به انقباض ادامه می دهند و در نهایت برخی از آنها دچار ریزش ناگهانی می شوند و به ستاره تبدیل می شوند .

اولین توده های ستاره ساز بسیار گرمتر از ابرهای گازی مولکولی بودند که در حال حاضر بیشتر ستارگان در آنها شکل می گیرند. دانه های غبار و مولکول های حاوی عناصر سنگین، ابرهای امروزی را بسیار موثرتر تا دمای حدود 10 کلوین خنک می کنند. حداقل جرمی که یک توده گاز باید تحت نیروی گرانش خود فرو بریزد **جرم جین** نامیده می شود که با مجذور دمای گاز متناسب و با ریشه دوم فشار گاز نسبت معکوس دارد. اولین سیستم های ستاره زایی فشاری مشابه ابرهای مولکولی امروزی داشتند. اما از آنجایی که دمای اولین توده های گاز در حال فروپاشی تقریباً 30 برابر بیشتر از دمای ابرهای مولکولی بود، **جرم** (تنماییه، جرم مفهومی بنیادی در فیزیک است که به طور شهودی «مقدار ماده موجود در جسم» را می نما یاند) فیزیک/شیمی...تفصیل توسط این قلم) **جین** آنها تقریباً 1000 برابر بزرگتر بود.

. در ابرهای مولکولی در قسمت نزدیک کهکشان راه شیری، جرم جین تقریباً برابر با جرم خورشید است و جرم توده های پیش ستاره ای مشاهده شده در این ابرها تقریباً یکسان است. اگر با ضریب تقریباً 1000 مقیاس کنیم، می توانیم تخمین بزنیم که جرم اولین توده های ستاره ساز حدود 500 تا 1000 جرم خورشید بوده است. مطابق با این پیش بینی، تمام شبیه سازی های رایانه ای که در بالا ذکر شد، تشکیل توده هایی با جرم چند صد جرم خورشیدی یا بیشتر را نشان دادند.

محاسبات گروه ما نشان می دهد که توده های پیش بینی شده اولین توده های ستاره زایی به شرایط کیهانی فرضی (به عنوان مثال، ماهیت دقیق نوسانات چگالی اولیه) خیلی حساس نیستند. در واقع، توده های پیش بینی شده در درجه اول به فیزیک مولکول هیدروژن و تنها در درجه دوم به مدل کیهانی یا تکنیک شبیه سازی بستگی دارد. یکی از دلایل این است که هیدروژن مولکولی نمی تواند گاز را کمتر از 200 کلوین خنک کند، و این باعث می شود که دمای اولین توده های ستاره ساز کمتر باشد. مورد دیگر این است که خنک شدن از هیدروژن مولکولی در چگالی بالاتری که هنگام فروپاشی توده ها با آن مواجه می شود، ناکارآمد می شود. در این چگالی ها، مولکول های هیدروژن قبل از اینکه زمان انتشار یک فوتون ما دون قرمز را داشته باشند، با اتم های دیگر برخورد می کنند. این باعث افزایش دمای گاز و کاهش سرعت انقباض می شود تا زمانی که توده ها حداقل به چند صد جرم خورشیدی برسند .

سرنوشت اولین توده های در حال فروپاشی چه بود؟ آیا آنها ستارگانی با جرم های مشابه بزرگ تشکیل دادند یا به قسمت های کوچکتر تقسیم شدند و ستارگان کوچک تری را تشکیل دادند؟ گروه های تحقیقاتی محاسبات خود را به نقطه ای رسانده اند که توده ها در راه شکل گیری ستاره ها هستند و هیچ یک از شبیه سازی ها هنوز تما یلی به تکه تکه شدن توده ها نشان نداده است. این با درک ما از شکل گیری ستاره های امروزی مطابقت دارد. مشاهدات و شبیه سازی ها نشان می دهند که تکه تکه شدن توده های ستاره ساز معمولاً به شکل گیری سیستم های دوتایی (دو ستاره که به دور یکدیگر می چرخند) محدود می شود. به نظر می رسد حتی کمتر احتمال دارد که تکه تکه شدن در توده های اولیه رخ دهد، زیرا ناکارآمدی خنک کننده هیدروژن مولکولی جرم جین را بالا نگه می دارد. با این حال، شبیه سازی ها هنوز نتیجه نهایی فروپاشی را با قطعیت مشخص نکرده اند و تشکیل سیستم های با بیری را نمی توان رد کرد.

گروه های مختلف به تخمین های متفاوتی از میزان جرم اولین ستاره ها رسیده اند. **آبل، برایان و نورمن استدلال** کرده اند که ستارگان احتمالاً جرمی بیش از 300 جرم خورشیدی نداشته اند. کار خود ما نشان می دهد که جرم هایی تا 1000 جرم خورشیدی ممکن بوده است. هر دو پیش بینی ممکن است در شرایط مختلف معتبر باشند: اولین ستاره هایی که تشکیل می شوند ممکن است جرمی بیشتر از 300 خورشید داشته باشند، در حالی که ستارگانی که کمی دیرتر از فروپاشی پیش کهکشان های بزرگتر شکل گرفته اند، ممکن است به تخمین بالاتری رسیده باشند. پیش بینی های کمی به دلیل اثرات بازخورد دشوار است. هنگامی که یک ستاره عظیم تشکیل می شود، تشعشعات و جریانات شدید ماده تولید می کند که ممکن است مقداری از گاز موجود در توده در حال فروپاشی را از بین ببرد. اما این تأثیرات به شدت به وجود عناصر سنگین در گاز بستگی دارد و بنا بر این باید برای اولین ستاره ها اهمیت کمتری داشته باشند. بنابراین، به نظر می رسد مطمئناً نتیجه بگیریم که اولین ستارگان در جهان به طور معمول چندین برابر جرم و درخشان تر از خورشید بوده اند.

رنسانس کیهانی (The cosmic Renaissance)

این اولین ستارگان چه تأثیراتی برقیه جهان گذاشتند؟ یکی از ویژگی های مهم ستارگان بدون فلز این است که دمای سطحی بالاتری نسبت به ستاره هایی با ترکیباتی مانند خورشید دارند. تولید انرژی هسته ای در مرکز یک ستاره بدون فلزات کما رایی کمتری دارد و ستاره باید داغتر و فشرده تر باشد تا انرژی کافی برای مقابله با گرانش «Gravity» تولید کند. به دلیل ساختار فشرده تر، لایه های سطحی ستاره نیز داغتر خواهند بود. با همکاری **رولف - پیتر کودریتزکی** از دانشگاه هاوایی و **آبراهام لوب** از هاروارد، یکی از ما (بروم) مدل های نظری چنین ستارگانی با جرم بین 100 تا 1000 خورشیدی را ابداع کرد. این مدل ها نشان دادند که دمای سطح ستاره ها حدود ۱۰۰۰۰۰ کلوین است که حدود ۱۷ برابر بیشتر از دمای سطح خورشید است. بنا بر این، اولین نور ستارگان در جهان عمدتاً تابش فرابنفش ستارگان بسیار داغ بوده است و بلافاصله پس از تشکیل آنها شروع به گرم کردن و یونیزه کردن هیدروژن و گاز هلیوم خنثی در اطراف این ستاره ها می کند.

ما این رویداد را رنسانس کیهانی می‌نامیم. اگرچه ستاره‌شناسان هنوز نمی‌توانند تخمین بزنند که چه مقدار از گاز موجود در کیهان به اولین ستاره‌ها متراکم شده است، حتی کسری به کوچکی یک قسمت در 100000 می‌تواند برای این ستاره‌ها کافی باشد تا بیشتر گاز باقی مانده را یونیزه کند. هنگامی که اولین ستاره‌ها شروع به درخشش کردند، حباب رو به رشدی از گاز یونیزه در اطراف هر یک شکل می‌گرفت. همان‌طور که ستارگان بیشتر و بیشتری در طی صدها میلیون سال شکل می‌گرفتند، حباب‌های گاز یونیزه در نهایت با هم ادغام می‌شدند و گاز بین‌کهکشانی کاملاً یونیزه می‌شد.

دانشمندان موسسه فناوری کالیفرنیا و Sloan Digital Sky Survey اخیراً شواهدی برای مراحل نهایی این فرآیند یونیزاسیون پیدا کرده‌اند. محققان جذب قوی نور ماوراء بنفش را در طیف اخترشوی‌ها مشاهده کردند که مربوط به حدود 900 میلیون سال پس از انفجار بزرگ است. نتایج نشان می‌دهد که آخرین تکه‌های گاز هیدروژن خنثی در آن زمان یونیزه می‌شدند. **هلیوم** برای یونیزه شدن به انرژی بیشتری نسبت به هیدروژن نیاز دارد، اما اگر ستارگان اول به همان اندازه‌ای که پیش‌بینی می‌شد جرم داشتند، در همان زمان **هلیوم** را یونیزه می‌کردند. از سوی دیگر، اگر ستارگان اول چندان پرجرم نبودند، **هلیوم** باید بعداً توسط تشعشعات پرنانرژی منابعی مانند اخترشوی‌ها یونیزه شده باشد. مشاهدات آینده از اجرام دور ممکن است به تعیین زمان یونیزه شدن **هلیوم** جهان کمک کند.

اگر ستارگان اول واقعاً بسیار پرجرم بودند، عمر نسبتاً کوتاهی نیز داشتند - فقط چند میلیون سال. برخی از ستارگان در پایان عمر خود به صورت ابرنواختر منفجر می‌شوند و فلزاتی را که در واکنش‌های همجوشی تولید می‌کنند بیرون می‌کنند. ستارگانی که بین 100 تا 250 برابر خورشید جرم دارند، پیش‌بینی می‌شود که در انفجارهای پرنانرژی کاملاً منفجر شوند و برخی از اولین ستارگان به احتمال زیاد جرم‌هایی در این محدوده داشتند. از آنجایی که فلزات درخک کردن ابرهای ستاره‌ساز بسیار مؤثرتر از هیدروژن هستند و به آنها اجازه می‌دهند به ستاره‌ها فرو بریزند، تولید و پراکندگی حتی مقدار کمی از آن می‌تواند تأثیر عمده‌ای بر شکل‌گیری ستاره داشته باشد.

با همکاری **آندره‌آ فرارا** از دانشگاه فلورانس در ایتالیا، ما دریافتیم که وقتی فراوانی فلزات در ابرهای ستاره‌ساز از یک هزارم فراوانی فلز در خورشید بالا می‌رود، فلزات به سرعت گاز را تا دمای هوا سرد می‌کنند. تا پیش از زمین کیهانی (این دما با انبساط جهان کاهش می‌یابد و یک میلیارد سال پس از انفجار بزرگ به 19 کلوین و امروز به 2.7 کلوین کاهش می‌یابد). این خنک‌سازی کارآمد امکان تشکیل ستارگان با جرم کمتر را می‌دهد و همچنین ممکن است سرعت کلی ستارگان را به میزان قابل توجهی افزایش دهد. بدین‌آوردن. در واقع، این امکان وجود دارد که سرعت شکل‌گیری ستاره‌ها تا زمانی که اولین فلزات تولید نشده بودند، افزایش نیافته باشد. در این مورد، ستارگان نسل دوم ممکن است کسانی باشند که مسئول اصلی روشن کردن جهان و ایجاد رنسانس کیهانی هستند.

در آغاز این دوره فعال تولد ستاره، دمای پس‌زمینه کیهانی بالاتر از دمای ابرهای مولکولی امروزی (10 کلوین) بود. تا زمانی که دما به آن سطح کاهش پیدا کند - که حدود دو میلیارد سال پس از انفجار بزرگ اتفاق افتاد - ممکن است روند تشکیل ستاره همچنان به نفع ستاره‌های پرجرم باشد. در نتیجه، تعداد زیادی از چنین ستارگانی ممکن است در مراحل اولیه ساخت کهکشان‌ها با ادغام متوالی

پیش کهکشان‌ها شکل گرفته باشند. پدیده مشابهی ممکن است در جهان مدرن زمانی رخ دهد که دو کهکشان با هم برخورد می‌کنند و باعث انفجار ستاره می‌شود - افزایش ناگهانی در سرعت تشکیل ستاره. چنین رویدادهایی در حال حاضر نسبتاً نادر هستند، اما برخی شواهد نشان می‌دهند که ممکن است تعداد نسبتاً زیادی ستاره‌های پرجرم تولید کنند.

شواهد گیج‌کننده «puzzling evidence»

این فرضیه در مورد تشکیل ستاره‌های اولیه ممکن است به توضیح برخی از ویژگی‌های گیج‌کننده جهان کنونی کمک کند. یکی از مشکلات حل نشده این است که کهکشان‌ها دارای ستاره‌های فقیر از فلز کمتری هستند که انتظار می‌رود اگر فلزات با سرعتی متناسب با سرعت تشکیل ستاره تولید شوند. اگر ستاره‌زایی اولیه ستاره‌های نسبتاً پرجرم‌تری تولید می‌کرد، این اختلاف ممکن بود حل شود. در هنگام مرگ، این ستارگان مقادیر زیادی از فلزات را پراکنده می‌کردند، که پس از آن در بیشتر ستارگان کم‌جرمی که اکنون می‌بینیم ادغام می‌شدند.

یکی دیگر از ویژگی‌های گیج‌کننده، فراوانی فلزات داغ گاز بین کهکشانی تابش اشعه ایکس در خوشه‌های کهکشانی است. اگر دوره اولیه شکل‌گیری سریع ستارگان پرجرم و نرخ بالای ابرنواختر که گاز بین کهکشانی را از نظر شیمیایی غنی می‌کرد، می‌توانست این رصد را به آسانی توضیح دهد. مورد نرخ بالای ابرنواختر در زمان‌های اولیه نیز مطابقت با شواهد اخیر است که نشان می‌دهد بیشتر ماده و فلزات معمولی در جهان در محیط پراکنده بین کهکشانی قرار دارند تا در کهکشان‌ها. برای تولید چنین توزیعی از ماده، تشکیل کهکشان با یک فرآیند دیدنی بوده باشد، که شامل انفجارهای شدید تشکیل ستاره‌های عظیم و رگبار ابرنواخترهایی است که بیشتر گاز و فلزات را از کهکشان‌ها بیرون می‌راند.

ستارگانی که بیش از 250 برابر جرم خورشید دارند در پایان عمر خود منفجر نمی‌شوند. در عوض آنها به سیاهچاله‌های پرجرم مشابهی فرو می‌ریزند. تعدادی از شبیه‌سازی‌های رایانه‌ای که در بالا ذکر شد، پیش‌بینی می‌کنند که برخی از اولین ستارگان جرمی به این بزرگی داشته‌اند. از آنجایی که اولین ستارگان در مترکم‌ترین بخش‌های جهان شکل گرفتند، هر سیاهچاله‌ای که از فروپاشی آنها به وجود می‌آمد، از طریق ادغام‌های پی‌درپی، در سیستم‌هایی با اندازه‌های بزرگتر و بزرگتر ادغام می‌شد. ممکن است برخی از این سیاهچاله‌ها در قسمت داخلی کهکشان‌های بزرگ متمرکز شده باشند و باعث رشد سیاهچاله‌های بسیار پرجرم - میلیون‌ها برابر جرم‌تر از خورشید - شوند که اکنون در هسته‌های کهکشانی یافت می‌شوند.

علاوه بر این، ستاره‌شناسان بر این باورند که منبع انرژی اختروش‌ها، گازی است که به درون سیاهچاله‌ها در مرکز کهکشان‌های بزرگ می‌چرخد. اگر سیاهچاله‌های کوچک تری در مرکز برخی از نخستین پیش‌کهکشان‌ها شکل گرفته بودند، تجمع ماده در چاله‌ها ممکن بود «اختروش‌های کوچک» را ایجاد کند. از آنجایی که این اجرام می‌توانستند به زودی پس از اولین ستاره‌ها ظاهر شوند، ممکن است منبع دیگری از نور و تشعشعات یونیزان را در زمان‌های اولیه فراهم کرده باشند.

بنابراین، تصویری منسجم از تاریخ اولیه کیهان در حال ظهور است، اگرچه بخش‌های خاصی همچنان حدس و گمان هستند. شکل‌گیری اولین ستارگان و پیش‌کهکشان‌ها فرآیند تکامل کیهانی را آغاز کرد. شواهد زیادی نشان می‌دهد که دوره‌ی شدیدترین شکل‌گیری ستاره‌ها، ساخت کهکشان‌ها و فعالیت‌های اختروش‌ها چند میلیارد سال پس از انفجار بزرگ رخ داده است و همه این پدیده‌ها با افزایش سن جهان با نرخ‌های رو به کاهشی ادامه یافته‌اند. بیشتر ساختارهای کیهانی در حال حاضر با جمع شدن کهکشان‌ها در خوشه‌ها به مقیاس‌های بزرگتر تغییر کرده‌اند. در سال‌های آینده، محققان امیدوارند در مورد مراحل اولیه داستان، زمانی که ساختارها در کوچکترین مقیاس‌ها شروع به توسعه کردند، اطلاعات بیشتری کسب کنند. از آنجا که ستارگان اول به احتمال زیاد بسیار پرجرم و درخشان بودند، ابزارهایی مانند تلسکوپ فضایی نسل بعدی - جانشین برنامه ریزی شده تلسکوپ فضایی هابل - ممکن است برخی از این اجسام باستانی را شناسایی کنند. سپس ستاره‌شناختن ممکن است بتوانند مستقیماً مشاهده کنند که چگونه یک جهان تاریک و بی‌خاصیت، مجموعه درخشانی از اجرام را تشکیل می‌دهد که اکنون به ما نور و زندگی می‌دهند.

سطری چند در مورد نویسنده این مقاله تحت عنوان اولین ستاره‌ها :

درباره نویسنده (نویسندگان) RICHARD B. LARSON و VOLKER BROMM برای درک فرآیندهایی که به "عصر تاریک کیهانی" پایان داد و تولد اولین ستارگان را به ارمغان آورد، با هم کار کرده‌اند. لارسون، استاد نجوم در دانشگاه بیل، در سال 1968 پس از دریافت دکترای خود به دانشکده پیوست. از موسسه فناوری کالیفرنیا زمینه‌های تحقیقاتی او شامل نظریه تشکیل ستاره و همچنین تکامل کهکشان‌ها است. بروم دکترای خود را گرفت. در دانشگاه بیل در سال 2000 و اکنون یک محقق فوق‌دکتر در مرکز اختر فیزیک اسمیتسونیان هاروارد است، جایی که او بر روی ظهور ساختار کیهانی تمرکز دارد. نویسندگان کمک‌های فراوان پائولو کوپی، دانشیار نجوم در دانشگاه بیل، در کار مشترک آنها در مورد شکل‌گیری اولین ستارگان را تصدیق می‌کنند.

*****

محققان یکی از اولین ستاره‌های جهان را شناسایی کردند

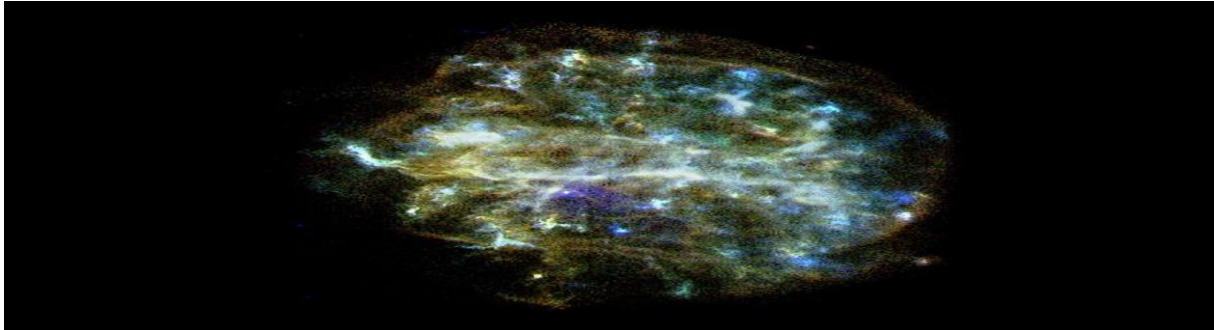
Researchers identify one of the earliest stars in the universe

این کشف نشان می‌دهد که اولین نسل از ستارگان ممکن است به اندازه‌ای که قبلاً تصور می‌شد قدرتمند نبوده باشند

The discovery suggests that the very first generation of stars may not have been as powerful as previously thought

تهیه‌کننده این رساله فوق: جنیفر «Jennifer» از Mit News office، مورخ «9» فبروری سال «2014»

رصدخانه پرتو « شعاع » ایکس چاندرا این تصویر ذیل را از G292.0+1.8 ، یک باقیمانده ابرنواختر جوان و غنی از اکسیژن با یک تپ اختر در مرکز آن که توسط مواد بیرون زده احاطه شده است، گرفته است. این تصویر یک پوسته گازی به سرعت در حال انبساط را نشان می دهد که وسعت آن 36 سال نوری است و حاوی عناصری مانند اکسیژن ، نئون، منیزیم، سیلیکون و گوگرد است بوم:

کپشن «Caption»

تصویر: ناسا:

همانطور که از نام بیگ بنگ پیداست، جهان از یک انفجار عظیم تشکیل شد و سوپ عظیمی از ذرات را ایجاد کرد. ابرهای غول پیکر سوپ اولیه که عمدتاً از هیدروژن و هلیوم ساخته شده بودند، در نهایت فرو ریختند و اولین ستارگان را تشکیل دادند - اجرام پرجرم، درخشان و کوتاه مدت که به عنوان ابرنواختر منفجر شدند. در پی چنین انفجارهایی، ابرهای گازی نسل دوم ستارگانی را پدید آوردند که تلسکوپها هنوز هم می توانند آنها را شناسایی کنند .

دانشمندان بر این باورند که اولین ستارگان جهان با انرژی فوق العاده منفجر می شوند و اولین عناصر سنگین مانند کربن، آهن و اکسیژن را به بیرون پرتاب می کنند. اما طبق تحقیقات جدید MIT ، { موسسه تکنولوژی ماساچوست = Massachusetts Institute Technology } همه این ستاره های اولیه ممکن است منفجر کننده های نیرومندی نبوده باشند .

این تیم ستاره ای دور از ما را در فاصله چند هزار سال نوری شناسایی کرده اند - به نام **SMSS J031300.36-670839.3** (زیر یا تحت سیستم مدیر جلسه session manager subsystem) که حاوی سطحی از آهن است که حد بالایی آن به حدی پایین است که نشان می دهد ستاره یک ستاره نسل دوم است که از آن سرچشمه گرفته است. ابر گازی که توسط یکی از اولین ستاره های جهان غنی شده است. اما از آنجایی که آهن بسیار کمی در ستاره وجود دارد، محققان می گویند که زاده ستاره نباید خیلی پرانرژی بوده باشد، زیرا ممکن است در بیرون راندن تمام عناصر سنگین ساخته شده در هسته خود ناکام باشد. این یافته ها که این هفته در مجله Nature منتشر شده است، نگاهی اجمالی به فعالیت در کیهان اولیه می دهد و به ویژگی های بسیار متنوع تر در میان اولین جمعیت ستارگان اشاره می کند یکی از نویسندگان **آنا فریل، استاد دیا ر فیزیک** و عضو موسسه کاولی

برای اختر فیزیک و تحقیقات فضایی MIT، می‌گوید: «یک سوال بسیار مهم برای همه ما این است: «اولین ستارگان و کهکشان‌ها چگونه آغاز شدند؟» این ستاره دارای انرژی انفجاری کمتر از حد انتظار و همچنین کمتر از ابرنواخترهای معمولی امروزی بود که واقعاً یک یافته غیرمنتظره بود. این به ما می‌گوید که تا حدودی باید به تابلوی نقاشی برگردیم، زیرا در بین اولین نسل از ستارگان، تنوع بیشتری نسبت به آنچه تاکنون تصور می‌کردیم وجود دارد.»

تراشیدن در میدان ستاره ای «Whittling down the stellar field»

سطح یک ستاره می‌تواند چیزهای زیادی را در مورد آنچه قبلاً به وجود آمده به شما بگوید: مواد شیمیایی موجود در سطح اساساً بقایای انفجار ستاره قبلی هستند. از زمان انفجار بزرگ، نسل‌های متوالی ستارگان عناصر شیمیایی را به جهان گشوده و پرتاب کرده‌اند و بلوک‌های سازنده کهکشان‌ها و منظومه‌های سیاره‌ای را ایجاد کرده‌اند. امروزه جوانترین ستاره‌ها از گازهای آلوده به هر عنصر جدول تناوبی تشکیل می‌شوند.

برای یافتن اولین نسل از ستارگان، دانشمندان به دنبال تعداد بسیار کمی از اولین عناصر سنگین ایجاد شده مانند آهن هستند. آنها معتقدند ستارگانی با فراوانی شیمیایی بسیار کم، ممکن است در اولین دوره جهان، بیش از 13 میلیارد سال پیش، زمانی که عناصر کمی هنوز شکل گرفته بودند، شکل گرفته باشند.

برای یافتن چنین کاندیدای ستاره‌ای، **فریل**، **پسارد کتر** فیزیک، **هدر جاکوبسون**، و همکارانشان در رصدخانه **کوه استروملو** در استرالیا، داده‌های طیفی میلیون‌ها ستاره جمع‌آوری شده توسط SkyMapper، تلسکوپ خودکاری که سیارات، ستاره‌ها و سیارک‌ها را در جنوب ردیابی می‌کند، بررسی کردند. آسمان محققان داده‌ها را بررسی کردند و هر ستاره‌ای با طیف‌های مشابه خورشید را دور انداختند - یک آنالوگ مدرن با فراوانی شیمیایی نسبتاً زیاد.

پس از کوچک کردن میدان ستاره‌ای، محققان تعداد انگشت شماری از ستاره‌ها را که دارای نشانه‌های شیمیایی بسیار کم بودند، شناسایی کردند. آنها سپس با استفاده از **تلسکوپ ماژلان** - یک جفت تلسکوپ بزرگ در **شیلی** - به این ستاره‌ها نگاه کردند تا داده‌های طیفی با وضوح بالا را به دست آورند.

از این داده‌ها، **فریل** و همکارانش خطوط جذب هر ستاره را تجزیه و تحلیل کردند. هر عنصر شیمیایی یک خط جذب مشخص یا طول موج نور ایجاد می‌کند. هرچه این خط کم‌رنگ‌تر باشد، ماده شیمیایی کمتری وجود دارد. در مورد **SMSS J031300.36-670839.3**، محققان محاسبه کردند که میزان آهن ستاره حداقل هفت مرتبه قدر یا 10 میلیون برابر کمتر از آهن موجود در خورشید است - که کمترین فراوانی آهن است که تاکنون در خورشید کشف شده است. یک ستاره. آنها نتیجه گرفتند که این ستاره باید یک ستاره واقعی نسل دوم باشد.

بزرگ جلوه دادن یک ستاره اولیه (Zooming in on an early star)

این گروه همچنین فراوانی کربن را در **SMSS J031300.36-670839.3** اندازه‌گیری کردند و دریافتند که این عنصر در عرضه بسیار بالاتری قرار دارد - بیش از هزار برابر بیشتر از آهن. **فریل** می‌گوید این اختلاف روشن‌کننده است: طبق مدل‌های محاسباتی، شکل‌گیری ستاره‌ها از درون به بیرون

اتفاق می‌افتد. عناصر شیمیایی که در هسته ستاره ذوب شده‌اند، بیشتر به محیط اطراف آن رانده می‌شوند و راه را برای تشکیل عناصر جدید باز می‌کنند. لایه‌های بیرونی اولین نسل از ستارگان احتمالاً از اولین عناصر سنگین تشکیل شده‌اند که عناصر سنگین تری مانند آهن را در هسته شان باقی می‌گذارند. بر اساس تئوری، هنگامی که اولین ستاره‌ها به صورت ابرنواختر منفجر شدند، تمام عناصر شیمیایی خود را به فضا پرتاب کردند.

اما ستاره نسل دوم جدید ممکن است درک دانشمندان را از میزان فعال بودن نسل اول ستارگان تغییر دهد. از آنجایی که ستاره تازه شناسایی شده دارای آهن بسیار کم و کربن نسبتاً بالایی است، **فریبلی** یک سناریوی جایگزین را در نظر می‌گیرد: این ستاره از یک ستاره کم انرژی و نسل اول که انفجار محتویات لایه‌های بیرونی آن را بیرون ریخت، اما قوی نبود. به اندازه‌ای است که مواد شیمیایی مانند آهن را از لایه‌های داخلی آن آزاد کند. ابرگازی حاصل - پر کربن و کم آهن - در نهایت به هم پیوستند و SMSS J031300.36-670839.3 را تشکیل دادند.

فولکر بروم، دانشیار نجوم در دانشگاه تگزاس در آستین، می‌گوید که ستاره تازه کشف شده ممکن است ابتدایی‌ترین ستاره‌ای باشد که تاکنون کشف شده است. بسیاری دیگر از ستاره‌های قدیمی و فقیر از فلز که در گذشته شناسایی شده‌اند دارای مقادیر کمی آهن و سایر عناصر سنگین هستند. در مقابل، این جدیدترین ستاره آهن قابل تشخیصی ندارد - فقط حد بالایی دارد.

بروم، که در این تحقیق شرکت نداشت، می‌گوید: «مدل‌های نظری پیش‌بینی می‌کنند که اولین... ستارگان [همچنین به عنوان «جمعیت III» نیز شناخته می‌شوند] همگی پرجرم بوده‌اند، به طوری که همه آن‌ها مدت‌ها پیش می‌مردند. این ستاره جدید فقط یک سبیل با جمعیت گریزان III فاصله دارد، اما شرایط جهان اولیه را حفظ می‌کند.

فریل می‌گوید درک اینکه اولین ستاره‌ها چقدر پرانرژی بودند می‌تواند به دانشمندان ایده‌ای درباره نوع محیطی که اولین کهکشان‌ها و سیارات در آن شکل گرفته‌اند، بدهد. به عنوان مثال، انفجارهای عظیم ستاره‌ای به طور بالقوه می‌توانند یک کهکشان جنینی را منفجر کنند، در حالی که ابرنواخترهای پرانرژی کمتر ممکن است شانس یک کهکشان جدید را برای ماندن و انبساط در کنار هم افزایش دهند.

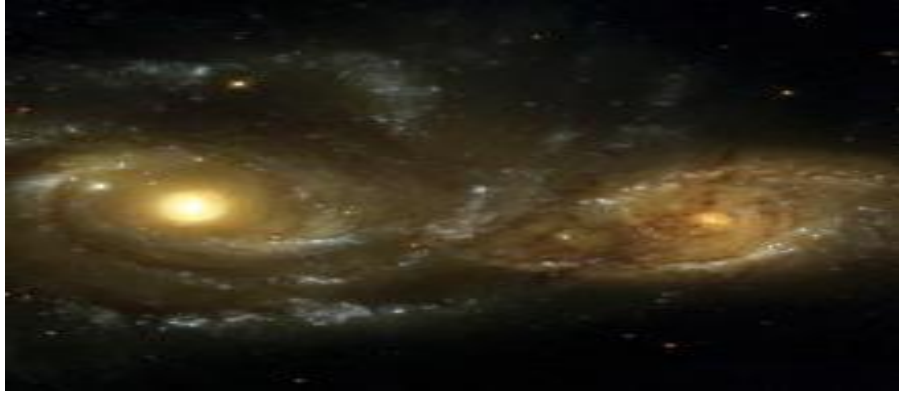
با زوم کردن روی یک ستاره اولیه و یافتن چیزی کمی غیرعادی که کمی مخالف دیدگاه جریان اصلی است، به نوعی تئوری تند و تیز را به روشی خوب مطرح کردیم که می‌گوییم: «شاید باید درباره چگونگی شکل‌گیری اولین ستاره‌ها تجدید نظر کنیم. فریل می‌گوید.

این تحقیق توسط بنیاد ملی علوم، شورای تحقیقات استرالیا و برنامه چارچوب هفتم اتحادیه اروپا تامین شده است.

3- اولین کهکشان (Earliest Galaxy) :

تشکیل کهکشان :

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌های پیش روی ستاره‌شناسان، درک چگونگی شکل‌گیری کهکشان‌ها است.

مشاهدات تلسکوپ فضایی **هابل** و ابزارهای زمینی نشان می‌دهد که اولین کهکشان‌ها تنها یک میلیارد سال پس از انفجار بزرگ شکل گرفتند که احتمالاً حدود 13 تا 14 میلیارد سال پیش رخ داده است.

دو نظریه اصلی برای توضیح چگونگی شکل‌گیری اولین کهکشان‌ها وجود دارد. حقیقت ممکن است کمی از هر دو ایده را شامل شود.

یکی می‌گوید که کهکشان‌ها زمانی متولد شدند که ابرهای عظیمی از گاز و غبار تحت کشش گرانشی خود فرو ریختند و به ستاره‌ها اجازه تشکیل دادند.

دیگری، که در سال‌های اخیر قوت یافته است، می‌گوید که جهان جوان حاوی «توده‌های» کوچک بسیاری از ماده است که به هم چسبیده و کهکشان‌ها را تشکیل می‌دهند. **تلسکوپ فضایی هابل** از بسیاری از این توده‌ها عکس گرفته است، که ممکن است پیش‌ساز کهکشان‌های مدرن باشند. بر اساس این نظریه، بیشتر کهکشان‌های بزرگ اولیه ما ریچی بودند. اما با گذشت زمان، بسیاری از مارپیچ‌ها با هم ادغام شدند و شکل بیضی گرفتند.

روند تشکیل کهکشان متوقف نشده است. جهان ما به تکامل خود ادامه می‌دهد. کهکشان‌های کوچک اغلب توسط کهکشان‌های بزرگتر بلعیده می‌شوند. کهکشان راه شیری ممکن است حاوی بقایای چند کهکشان کوچکتر باشد که در طول عمر طولانی خود بلعیده است. کهکشان راه شیری در حال هضم حداقل دو کهکشان کوچک است و ممکن است در چند میلیارد سال آینده دیگران را نیز جذب کند.

ادغام کهکشان‌ها اغلب اتفاق می‌افتد. بخش بزرگی از کهکشان‌های درخشانی که امروزه می‌بینیم ممکن است از ادغام دو یا چند کهکشان کوچکتر تشکیل شده باشند.

ادغام‌ها رایج هستند زیرا جهان در مقیاس فاصله کهکشانی شلوغ است. برای مثال، قرص کهکشان راه شیری در حدود 100000 سال نوری است. نزدیکترین کهکشان بزرگ، مارپیچ بزرگ در **آندرومدا**، که کمی بزرگتر از کهکشان راه شیری است، حدود 2.5 میلیون سال نوری از ما فاصله دارد. این بدان معناست که فاصله بین این دو کهکشان تنها حدود 25 برابر بزرگتر از اندازه خود کهکشان‌ها است. این "اتاق آرنج" زیادی برای کهکشان‌ها باقی نمی‌گذارد.

کهکشان‌ها نیز بسیار پرجرم هستند، بنابراین گرانش آنها قوی است. وقتی آنها را دور هم جمع می‌کنید، جاذبه می‌تواند آنقدر قوی باشد که دو کهکشان به یکدیگر چسبیده و رها نکنند. در نهایت آنها ادغام می‌شوند و یک شهر گول‌پیکر از ستاره‌ها را تشکیل می‌دهند.

بزرگترین کهکشان‌ها بیضی‌های غول‌پیکر هستند. آنها شبیه تخم مرغ یا توپ فوتبال هستند. اندازه آنها می‌تواند 10 برابر کهکشان راه شیری باشد و بیش از یک تریلیون ستاره داشته باشد. چنین کهکشان‌هایی احتمالاً زمانی تشکیل شده‌اند که دو یا چند مارپیچ مانند کهکشان راه شیری با هم ادغام شده و یک کهکشان واحد را تشکیل دهند.

یکی از شواهدی که از نظریه ادغام حمایت می‌کند، تعداد زیاد بیضوی‌ها در خوشه‌های متراکم کهکشان‌هاست، جایی که ادغام با پیدایش رایج باشد. برای مثال، دو بیضی غول‌پیکر بر مرکز خوشه‌ای متراکم کما مسلط هستند. و قلب خوشه سنبله شامل سه بیضی غول‌پیکر است که هر کدام تقریباً یک میلیون سال نوری وسعت دارند.

ادغام ممکن است از چند صد میلیون تا چند میلیارد سال به طول انجامد. آنها می‌توانند انفجارهای شدید تشکیل ستاره‌های جدید را ایجاد کنند و حتی سیاهچاله‌های غول‌پیکر را ایجاد کنند. ستاره‌ها سالم می‌مانند.

برخوردهای کهکشان‌ها به ندرت باعث شکسته شدن رو به رو بین ستارگان منفرد می‌شود. حتی زمانی که دو کهکشان با هم برخورد کنند، فاصله بین ستاره‌ها بسیار زیاد است. با این حال، ستارگان ممکن است از این برخوردها آسیب ببینند. آنها می‌توانند به مدارهای جدید پرتاب شوند یا حتی از کهکشان‌های مادر خود به فضای بین کهکشانی پرتاب شوند.

در حالی که برخوردهای کهکشان‌ها به ندرت ستاره‌ها را از بین می‌برند، اما اغلب آنها را ایجاد می‌کنند. از آنجایی که ابرهای عظیم گاز و غبار در کهکشان‌های در حال ادغام با هم برخورد می‌کنند، می‌توانند هزاران یا حتی میلیون‌ها ستاره جدید ایجاد کنند.

توضیح بیشتر به ارتباط کهکشان‌ها؛ توسط مارک جانسن به تاریخ

«17-11-2022»

تلسکوپ وب اولین کهکشان‌ها را شناسایی می‌کند و آنها توپ‌های عجیب و غریب گیجانی هستند.

Webb telescope spots earliest galaxies yet, and they are cosmic oddballs

دو دسته از ستاره‌ها اندکی پس از انفجار بزرگ شکل گرفتند و دریچه‌ای را به منشاء گیجانه ارائه کردند

The two bundles of stars formed shortly after the big bang, offering a long-anticipated window into the origins of the universe

تصویر ترکیبی از یک ستاره تازه شکل گرفته که توسط تلسکوپ فضایی جیمز وب ناسا گرفته شده است (ESA/NASA/CSA/STScI/AFP/Getty Images) گوش کنید

*****

تلسکوپ فضایی جیمز وب از ارتفاعی که در فاصله یک میلیون مایلی از زمین قرار دارد، دو تا از دورترین کهکشان‌های تاریخ را مشاهده کرده است و شگفتی درخشانی را ارائه کرده است. این کهکشان‌ها بسیار درخشان‌تر از چیزی هستند که انتظار می‌رفت، و دیدگاه ما را در مورد چگونگی شکل‌گیری کیهان پس از انفجار بزرگ 13.8 میلیارد سال پیش به چالش می‌کشد.

توماسو ترنو، محقق اصلی برنامه علمی انتشار زود هنگام GLASS-JWST و استاد دانشگاه کالیفرنیا گفت: دانشمندان امیدوار بودند که پیشرفته‌ترین تلسکوپ فضایی جهان موارد غیرمنتظره را ارائه دهد و "کیهان ما را ناامید نکرد" پس آنجلس.

ترنو گفت: "ما کشف کردیم که کهکشان‌های بسیار دورتر از آنچه انتظار داشتیم وجود دارد." کیهان توانسته است کهکشان‌ها را سریع‌تر و زودتر از آنچه فکر می‌کردیم تشکیل دهد.

«**بیگ بنگ**، نظریه‌ای که توسط بسیاری از دانشمندان پذیرفته شده است، معتقد است که جهان ما به عنوان یک دسته متراکم و داغ از ماده به قدری فشرده شروع شده که شبیه یک نقطه واحد است. سپس آن دسته به سرعت منبسط شد و سوپ اولیه‌ای از ذرات ریز را به وجود آورد که در نهایت در جهان امروزی به هم پیوستند.

اکتشافات جدید که توسط **ناسا** در یک نشست خبری روز پنجشنبه اعلام شد، پرده‌ای را از آنچه که جهان در حال توسعه چند صد میلیون سال پس از آغاز مهم آن به نظر می‌رسید، باز می‌کند.

قدمت یکی از این دو کهکشان به حدود 350 میلیون سال پس از انفجار بزرگ می‌رسد که آن را به دورترین کهکشان کشف شده تبدیل می‌کند. تخمین زده می‌شود که دومین کهکشان جدید حدود 400 میلیون سال پس از تولد کیهان وجود داشته است. اگرچه 350 میلیون سال پس از **مه‌بانگ** زمان غیرقابل تصویری طولانی به نظر می‌رسد، اما در زندگی کیهان ما نسبتاً زود است.

کیهان 13.8 میلیارد سال سن دارد. **بگارت ایلینگورث**، ستاره‌شناس از دانشگاه کالیفرنیا در **سانتا کروز** که به ایده‌ی تلسکوپ وب در دهه 1980 کمک کرد، گفت: ما در 98 درصد تمام زمان‌ها به گذشته نگاه می‌کنیم تا کهکشان‌های ما نند این را ببینیم.

او افزود: "من کاملاً انتظار دارم که کهکشان‌های حتی دورتر را پیدا کنیم."

ستاره‌شناسان از این کهکشان‌های دور که بسیار قرمز به نظر می‌رسند صحبت می‌کنند. این به این دلیل است که آنها بسیار دور هستند و به سرعت حرکت می‌کنند که طول موج‌های نور توسط جهان در حال انبساط کشیده می‌شود.

با این حال، در داخل خود کهکشان‌ها، دید بسیار متفاوت است. «این واقعاً نوعی حباب کوچک از ستاره و گاز است. خیلی خیلی آبی ایلینگورث گفت که بسیار آشفته است، و افزود که این کهکشان‌های دور تنها یک بیستم کهکشان راه شیری ما هستند. کهکشان‌هایی که در این دور است قرار دارند عمدتاً از هیدروژن و هلیوم تشکیل شده‌اند، اما مقادیر کمتری از عناصر دیگر را نیز در بر می‌گیرند. کمبود عناصر نشانه‌ی جوانی است. صدها میلیون سال طول کشیده است تا عناصری که امروزه وجود دارند ایجاد شوند. ستاره‌های این کهکشان‌های اولیه نیز میلیون‌ها بار درخشان‌تر از خورشید ما هستند.

دن کو، ستاره‌شناس مؤسسه علمی تلسکوپ فضایی در **بالتیمور**، می‌گوید: «ما در تلاشیم تا بفهمیم آیا آنها واقعاً ستاره‌های جوانی هستند یا خیر.

به گفته **ترنو، تلسکوپ وب**، "مرز جدیدی را باز کرده است، و ما را به درک چگونگی شروع همه چیز نزدیک‌تر می‌کند، و ما تازه شروع به کاوش در آن کرده ایم."

تلسکوپ فضایی جیمز وب با همکاری 10 میلیارد دلاری بین ناسا و آژانس‌های فضایی اروپا و کانادا، 30 سال طول کشید تا 18 آینه شش ضلعی ساخته شود. تصاویر و داده‌های تلسکوپ اجمالی از تاریخ را ارائه می‌دهند که تا کنون تنها قابل تصور بود.

جیهان کارتالتپه، دانشیار مؤسسه فناوری روچستر و محقق مشترک در بررسی علمی انتشار زود هنگام تکامل کیهانی، گفت: تصاویر و داده‌های اولیه تلسکوپ نشان داد که درک ما از کهکشان‌ها چقدر سریع در حال تغییر است.

کو اضافه کرد: «وب در هر مرحله ما را به یاد داده است.» نگاه کردن به جهان بسیار اولیه به انسان این امکان را می‌دهد که سؤالات عمیقی در مورد مکان ما در کیهان پرسد. **ایلینگورث** گفت: «این بخشی از داستان منشأ ما است.»

4 - سیاهچاله‌ها و کوازارها [منطقه‌ای در مرکز یک

کهکشان که مقدار بسیار زیادی تابش تولید می‌کند].

سیاهچاله‌ها به نظر می‌آیند که مستقیماً از یک داستان علمی تخیلی بیرون آمده‌اند: اجرام آنقدر متراکم هستند که هیچ چیز در جهان نمی‌تواند از کشش گرا نشی آنها فرار کند. اما در طول چند دهه گذشته،

ستاره‌شناسان به طور پیوسته شواهدی را به دست آورده‌اند که نشان می‌دهد سیاهچاله‌ها نه تنها واقعی هستند، بلکه در واقع در جهان کاملاً رایج هستند.

Credit: [NASA/CXC/JPL-Caltech/STScI/NSF/NRAO/VLA](#)

سیاهچاله بسیار پرجرم در NGC 4258 این نمایش آتش بازی کهکشانی (در NGC 4258 همچنین به عنوان M106 شناخته می‌شود) یک کهکشان مارپیچی مانند کهکشان راه شیری رخ می‌دهد. با این حال، این کهکشان به دلیل چیزی که کهکشان ما ندارد مشهور است - دوازده رادیویی اضافی که در اشعه ایکس (به رنگ آبی، رصدخانه پرتو ایکس چاندرا ناسا)، نوری و نور رادیویی می‌درخشند. داده‌های رادیویی نشان می‌دهد که سیاهچاله‌ی عظیم در مرکز NGC 4258 در حال تولید فواره‌های قدرتمند از ذرات پرنانرژی است. اکنون تصور می‌شود که تقریباً همه کهکشان‌ها حاوی سیاهچاله‌های غول‌پیکر در مرکز خود هستند، میلیون‌ها یا حتی میلیاردها برابر جرم تر از آفتاب. برخی از این جانوران یکی از خشن‌ترین و پرنانرژی‌ترین اجرام در کیهان هستند - هسته‌های فعال کهکشانی و اختروش‌ها، که حتی با مکیدن گازهای اطراف، فواره‌ها را پرتاب می‌کنند - در حالی که برخی دیگر، اغلب قدیمی‌تر، مانند سیاهچاله در مرکز شیری هستند. به هر حال، فیدرها به طور قابل توجهی ساکت‌تر هستند.

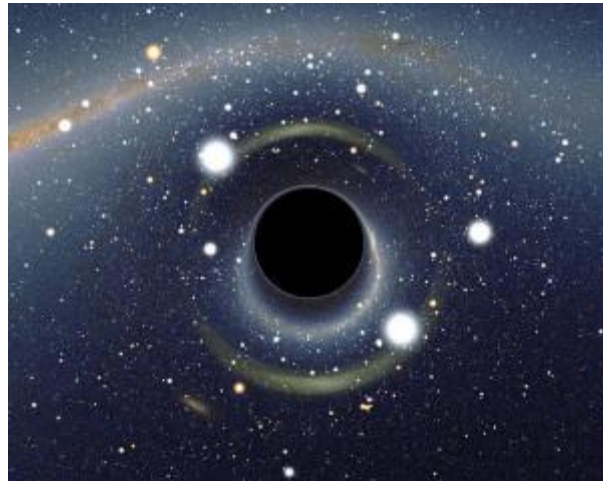
همچنین تصور می‌شود کهکشان‌ها حاوی نمونه‌های زیادی از سیاهچاله‌های کوچک هستند که جرم آنها تنها چند برابر جرم خورشید است. ستاره‌شناسان تعداد انگشت‌شماری از اینها را در کهکشان ما با مشاهده نور ساطع شده هنگام تکه‌تکه شدن ستاره همراه خود در یک منظومه دوتایی شناسایی کرده‌اند. به تعدادی از این سیاهچاله‌های کوچک «میکروکوآزار» لقب داده‌اند، زیرا جت‌های مینیاتوری شبیه به جت‌های کوچک‌تر خود تولید می‌کنند.

نظریه (تیوری) سیاهچاله‌ها

اگرچه مفهوم سیاهچاله برای اولین بار در سال 1783 مطرح شد، اما این نظریه نسبتاً **عام‌البرت** **انیشتین** در سال 1915 بود که این ایده را بر مبنای نظری محکمی قرار داد. **انیشتین** نشان داد که گرانش (Gravity) می‌تواند مسیر نور را خم (انعکاس به بازگشت) کند همانطور که مسیر هر جسم

متحرک دیگری را خم می‌کند - تنها دلیلی که ما این اثر را در زندگی روزمره خود مشاهده نمی‌کنیم این است که نور سریع حرکت می‌کند و گرانش ضعیف می‌کشد. وقتی این موضوع توسط مشاهدات تأیید شد، ایده سیاهچاله آشکار شد. اگر به اندازه کافی مواد را در کنار هم قرار دهید، کشش گرانشی آن باید آنقدر قوی باشد که نه تنها مسیر نور را خم کند، بلکه از فرار آن نیز جلوگیری کند، همانطور که زمین به اندازه کافی قوی است که اجسام بسیار کندتر (مانند توپ‌های بیس بال) را به سطح خود بکشد.

تشکیل سیاهچاله‌ها

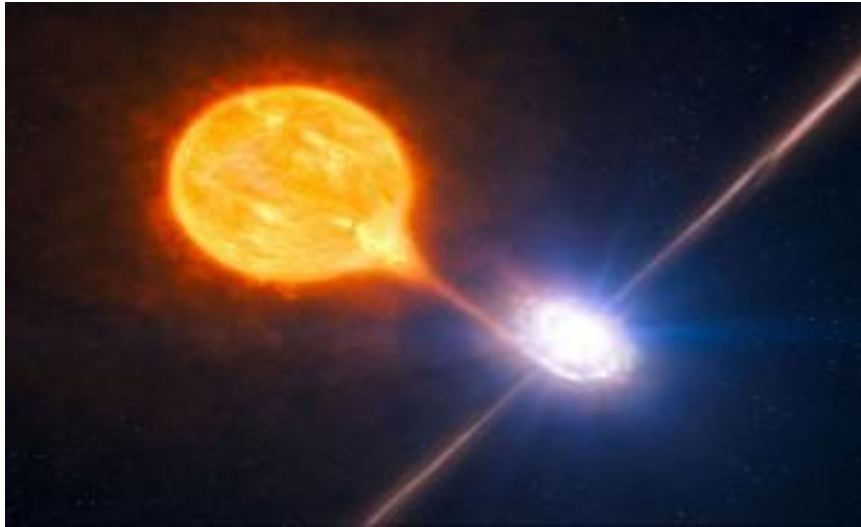
اعتبار: آلن ریازوئلو

شبهه سازی سیاهچاله نمای شبیه سازی شده از یک سیاهچاله در مقابل ابر ماژلانی بزرگ. نسبت بین شعاع **شوارتزشیلد** سیاهچاله و فاصله ناظر به آن 1:9 است. نکته قابل توجه اثر عدسی گرانشی است که به عنوان **حلقه انیشتین** شناخته می‌شود، که مجموعه‌ای از دو تصویر نسبتاً روشن و بزرگ اما بسیار مخدوش از ابر در مقایسه با اندازه زاویه‌ای واقعی آن ایجاد می‌کند. تصور می‌شود سیاهچاله‌های منظم از ستارگان سنگین شکل می‌گیرند (شاید سیاهچاله‌هایی که جرمی بیش از 20 یا 25 برابر خورشید دارند، اما این هنوز منطقه‌ای برای تحقیقات فعال است). وقتی این ستارگان در انفجار ابرنواختری به زندگی خود پایان می‌دهند، هسته آنها فرو می‌ریزد و گرانش بر هر نیروی دیگری که ممکن است بتواند ستاره را بالا نگه دارد، پیروز می‌شود. در نهایت، ستاره چنان فرو می‌ریزد که در **شعاع شوارتزشیلد** یا افق رویداد، مرزی که نور نمی‌تواند از درون آن فرار کند، قرار می‌گیرد. در این نقطه، سیاهچاله بسیار کوچک است. سیاهچاله‌ای با جرم خورشید در یک شهر کوچک جا می‌شود، در حالی که سیاهچاله‌ای با جرم زمین در کف دست شما قرار می‌گیرد! مواد داخل شعاع شوارتزشیلد به طور نامحدود به فروپاشی ادامه می‌دهند و به نقطه‌ای می‌رسند که درک ما از قوانین فیزیک شکسته می‌شود. اما هیچ اطلاعاتی از داخل **شعاع شوارتزشیلد** نمی‌تواند به دنیای خارج فرار کند.

در همین حال، سیاهچاله‌های پر جرم به‌طور متفاوتی شکل می‌گیرند - شاید از ادغام بسیاری از سیاهچاله‌های کوچکتر در اوایل تاریخ کیهان - و در طول سال‌ها با مکیدن گاز از محیط اطراف خود رشد می‌کنند. شکل‌گیری این اجرام و ارتباط آن‌ها با کهکشانی که آنها را در خود جای داده است، هنوز منطقه‌ای برای تحقیقات فعال است.

مشاهده سیاهچاله ها

نور زیاد

اعتبار ESO/L. Calçada/M.Kornmesser :

برداشت هنرمند از سیاهچاله ستاره ای ستاره شناسان با ترکیب مشاهدات انجام شده با تلسکوپ بسیار بزرگ ESO و تلسکوپ پرتو ایکس **چاندرا نا سا**، قوی ترین جفت جت (جریان باریک طولانی باد های پرسرعت) را که تاکنون از یک سیاهچاله ستاره ای دیده شده است، کشف کرده اند. سیاهچاله حباب عظیمی از گاز داغ را به وسعت 1000 سال نوری یا دو برابر بزرگتر و دهها برابر قدرتمندتر از سایر میکروکوازارها می دهد. سیاهچاله ستاره ای متعلق به یک سیستم دوتایی است که در تصویر این هنرمند نشان داده شده است. ما نمی توانیم سیاهچاله ها را مستقیماً مشاهده کنیم، اما تأثیر آنها را بر مواد اطراف - گاز و غبار که آخرین نفس خود را قبل از مکیده شدن به سیاهی بیرون می دهند، می بینیم. سوراخ یا پرت شده در یک جت .

سیاهچاله ها در واقع در تبدیل انرژی مواد ورودی به نور ساطع شده بسیار کارآمد هستند. گازی که در سیاهچاله می افتد مستقیماً وارد نمی شود، به همان دلیلی که زمین در خورشید فرو نمی رود. در عوض، سعی می کند در یک مدار به دور سیاهچاله حرکت کند و چیزی را به نام قرص برافزایشی تشکیل دهد .

مواد موجود در دیسک برافزایشی به آرامی به سمت داخل مارپیچ می شوند زیرا به دلیل اصطکاک انرژی خود را از دست می دهند - جزر و مد عظیم گرانشی نزدیک سیاهچاله در جدا کردن این ماده و گرم کردن آن تا دمای بالا عالی هستند. قرص های داخلی سیاهچاله های پر جرم به هزاران درجه کلون می رسند (مشابه دمای سطح یک ستاره داغ)، در حالی که سیاهچاله های کوچکتر می توانند قرص های خود را تا میلیون ها درجه گرم کنند، جایی که در قسمت پرتو طیف ایکس از آن ساطع می شوند.

بنابراین سیاهچاله ها برخی از درخشان ترین اجرام اطراف هستند. اخترشناسان می توانند در نزدیکی لبه جهان مرئی شناسایی کرد، جایی که با نور تریلیون ها خورشید می درخشند، در حالی که

میکروکوازارها در کهکشان خودمان به راحتی می‌توانند صدها هزار بار درخشان‌تر از خورشید باشند، حتی اگر معمولاً فقط ده هستند. بار به عنوان عظیم

تغییرات سریع :

اعتبار ESO/M. کورنمسر

برداشت هنرمند از ULAS J1120+0641 ، یک کوازار دور برداشت این هنرمند نشان می‌دهد که ULAS J1120+0641 ، یک اختروش بسیار دور که توسط یک سیاهچاله با جرم دو میلیارد برابر خورشید تغذیه می‌شود، ممکن است ظاهری داشته باشد. این اختروش دورترین اختروش است که تاکنون پیدا شده است و درست 770 میلیون سال پس از انفجار بزرگ دیده می‌شود. این جرم تاکنون درخشان‌ترین جرمی است که در اوایل کیهان کشف شده است. از آنجایی که سیاهچاله‌ها کوچک هستند، روشنایی آنها می‌تواند به سرعت تغییر کند. فرآیندهای پیچیده‌ای که در قسمت‌های داخلی دیسک برافزایشی انجام می‌شود اغلب بسیار متغیر است که منجر به تغییرات سریع در میزان نور ساطع شده می‌شود. کوچکترین و فعال‌ترین سیاهچاله‌ها - میکروکوازارها - می‌توانند روشنایی خود را در چند ثانیه دو برابر کنند و شواهدی برای تغییرپذیری در مقیاس‌های زمانی بسیار سریع‌تر نشان دهند که در برخی موارد صدها بار در ثانیه نوسان می‌کنند.

جت‌های پر انرژی

سیاهچاله‌ها مواد را به سمت خود می‌کشند، اما برخی از آن‌ها به جای بلعیده شدن، تپ داده می‌شوند. بسیاری از سیاهچاله‌ها فواره‌هایی را که تقریباً با سرعت نور از قرص برافزایش دور می‌شوند بیرون می‌کنند. این فواره‌ها به طرز شگفت‌انگیزی از مراکز کهکشان‌های مجاور (مثلاً M87 مشاهده شده‌اند، اما در میکروکوازارها نیز ظاهر می‌شوند - در جهش‌ها و جهش‌های سریع و بسیار پرانرژی، گویی کسی از یک جت اختروش فیلم گرفته و سریع را فشار داده است. یکمه رو به جلو فرآیندهای تشکیل این جت‌ها به خوبی درک نشده‌اند، اما به نظر می‌رسد که به میدان‌های مغناطیسی نیاز دارند - که حضور آنها باعث ناپایداری در دیسک برافزایشی می‌شود که به مواد اجازه می‌دهد به سمت بالا پرت شوند - و همچنین سیاهچاله‌هایی که به سرعت در حال چرخش هستند، که می‌تواند بخشی از انرژی آنها را تغذیه کند. به میدان مغناطیسی و خود مواد جت.

سوالاتی درباره سیاهچاله‌ها و کوازارها:

10 سوالی که ممکن است در مورد سیاهچاله‌ها داشته باشید

نوشته الیزابت لاندو اخبار 23 | سپتامبر 2019

سیاهچاله یک جسم بسیار متراکم در فضا است که هیچ نوری نمی‌تواند از آن فرار کند. در حالی

که سیاهچاله ها اسرار آمیز و عجیب و غریب هستند، آنها همچنین یک پیام کلیدی از نحوه کار گرانس هستند: وقتی جرم زیادی در یک فضای کوچک به اندازه کافی فشرده می شود، جسم به وجود آمده با فضا و زمان را می شکنند و به چیزی تبدیل می شود که به آن **تکینگی** می گویند. **گرانس** سیاهچاله آنقدر قوی است که می تواند مواد مجاور را به داخل بکشد و آن را بخورد یا که بلع کند.

راهنمای ناسا برای ایمنی سیاه چاله

در اینجا 10 چیز وجود دارد که ممکن است بخواهید درباره سیاهچاله ها بدانید:

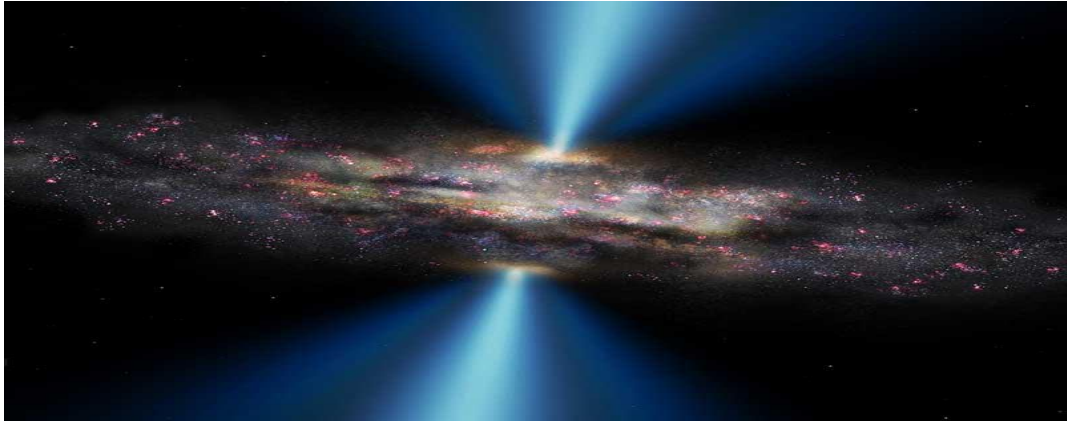

اعتبار تصویر: NASA/JPL-Caltech/Roma Tre Univ.

کهکشان NGC 1068 با نور مرئی و اشعه ایکس در این تصویر ترکیبی نشان داده شده است. پرتوهای پرنرژی ایکس (ارغوانی) که توسط آرایه تلسکوپ طیفسنجی هسته‌ای ناسا یا NuSTAR گرفته شده است، بر روی تصاویر نور مرئی از تلسکوپ فضایی هابل ناسا و بررسی آسمان دیجیتال اسلون پوشانده شده‌اند. نور پرتو ایکس از یک سیاهچاله بسیار پرجرم فعال، که به عنوان اختروش نیز شناخته می‌شود، در مرکز کهکشان می‌آید. این سیاهچاله عظیم به دلیل نزدیکی نسبتاً نزدیک به کهکشان ما به طور گسترده مورد مطالعه قرار گرفته است.

1- اگر سیاهچاله ها نور را به دام می اندازند، و در واقع نمی توانند دیده شوند، چگونه می توانیم در مورد سیاهچاله ها یاد بگیریم؟

هیچ نوری، از جمله اشعه ایکس، نمی تواند از درون افق رویداد سیاهچاله، منطقه ای که فراتر از آن بازگشتی وجود ندارد، بگریزد. تلسکوپ های **ناسا** که سیاهچاله ها را مطالعه می کنند، به محیط های اطراف سیاهچاله ها نگاه می کنند، جایی که مواد بسیار نزدیک به افق رویداد وجود دارد. هنگامی که ماده به سمت سیاهچاله کشیده می شود تا میلیون ها درجه گرم می شود، بنا براین در اشعه ایکس می درخشد. گرانش بسیار زیاد سیاهچاله ها خود فضا را نیز منحرف می کند، بنابراین می توان تأثیر یک کشش گرانشی نامرئی را بر ستاره ها و سایر اجرام مشاهده کرد.

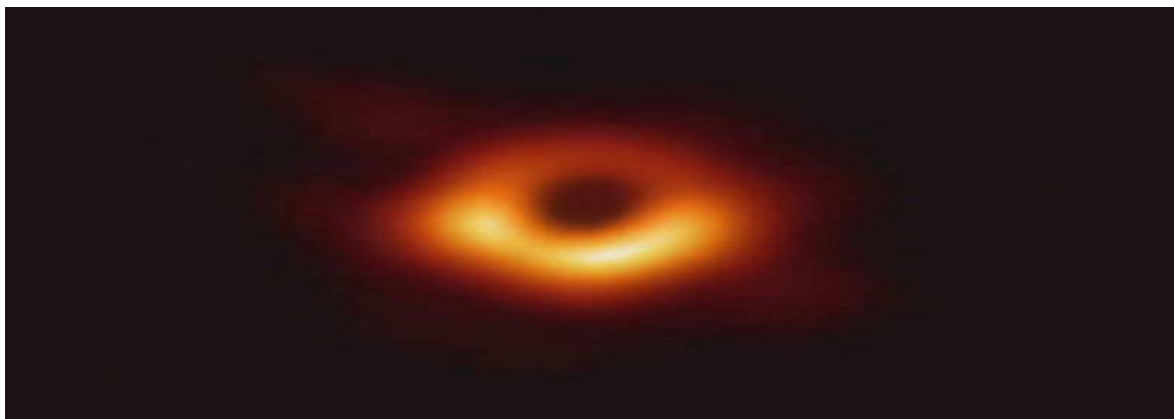
(اعتبار تصویر M. Helfenbein، دانشگاه بیل OPAC /)

در سال 2015، محققان سیاهچاله ای به نام CID-947 را کشف کردند که بسیار سریعتر از کهکشان میزبان خود رشد کرد. سیاهچاله در مرکز کهکشان تقریباً 7 میلیارد برابر جرم خورشید ماست و آن را در میان پرچم ترین سیاهچاله های کشف شده قرار می دهد. با این حال، جرم کهکشان نرمال در نظر گرفته می شود. از آنجایی که نور آن با یک مسافت بسیار زیادی را طی می کرد، دانشمندان در دوره ای که کیهان کمتر از 2 میلیارد سال سن داشت، آن را مشاهده می کردند، یعنی تنها 14 درصد از سن کنونی آن (تقریباً 14 میلیارد سال از انفجار بزرگ گذشته است).

2- چقدر طول می کشد تا یک سیاهچاله ایجاد شود؟

یک سیاهچاله با جرم ستاره ای، با جرم ده ها برابر خورشید، احتمالاً می تواند در چند ثانیه، پس از فروپاشی یک ستاره پرچم تشکیل شود. این سیاهچاله های نسبتاً کوچک را می توان از طریق ادغام دو بقایای ستاره ای متراکم به نام ستاره های نوترونی نیز ایجاد کرد. یک ستاره نوترونی همچنین می تواند با یک سیاهچاله ادغام شود تا سیاهچاله بزرگتری ایجاد کند یا دو سیاهچاله می توانند با هم برخورد کنند. ادغام هایی مانند این ها همچنین سیاهچاله ها را به سرعت ایجاد می کنند و موج هایی در فضا-زمان ایجاد می کنند که امواج گرانشی نامیده می شوند.

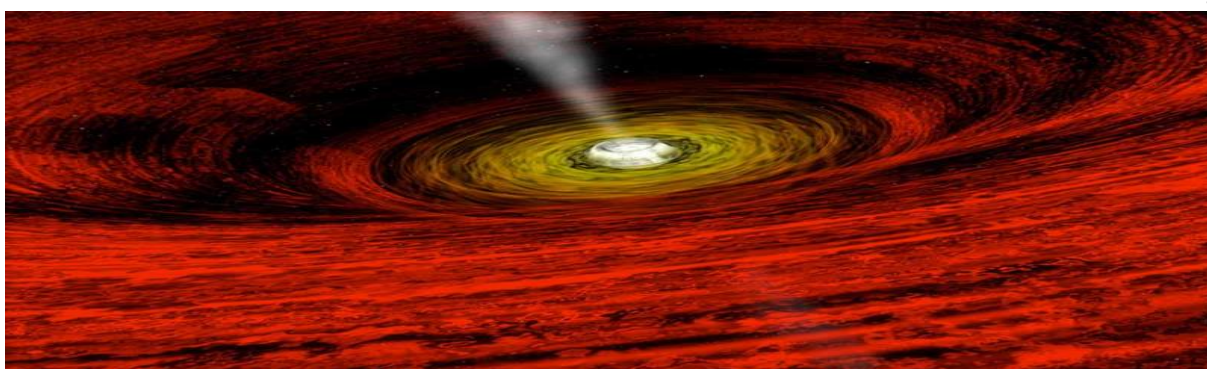
اسرارآمیزتر سیاهچاله های غول پیکری هستند که در مراکز کهکشان ها یافت می شوند - سیاهچاله های "بسیار پرچم" که می توانند میلیون ها یا میلیارد ها برابر جرم خورشید وزن داشته باشند. ممکن است کمتر از یک میلیارد سال طول بکشد تا یکی به اندازه بسیار بزرگی برسد، اما مشخص نیست که به طور کلی چقدر طول می کشد تا شکل بگیرد.

دانشمندان با استفاده از مشاهدات تلسکوپ افق رویداد از مرکز کهکشان M87، اولین تصویر از یک سیاهچاله را به دست آوردند. این تصویر حلقه‌ای درخشان را نشان می‌دهد که در اثر گرانش شدید اطراف سیاهچاله‌ای که 6.5 میلیارد برابر خورشید ما جرم‌تر است، هنگام خم شدن نور تشکیل شده است. اعتبار تصویر Event Horizon Telescope Collaboration

3- دانشمندان چگونه جرم یک سیاهچاله کلان جرم را محاسبه می‌کنند؟

این تحقیق شامل بررسی حرکت ستارگان در مراکز کهکشان‌ها می‌شود. این حرکات حاکی از یک جسم تاریک و عظیم است که جرم آن را می‌توان از روی سرعت ستارگان محاسبه کرد. ماده‌ای که در سیاهچاله می‌افتد به جرم سیاهچاله می‌افزاید. گرانش آن از جهان ناپدید نمی‌شود.

این انیمیشن فعالیت‌های پیرامون یک سیاهچاله را نشان می‌دهد. در حالی که ماده‌ای که از افق رویداد سیاهچاله گذشته است قابل مشاهده نیست، موادی که در خارج از این آستانه می‌چرخند تا میلیون‌ها درجه شتاب می‌گیرند و در اشعه ایکس تابش می‌کنند. اعتبار تصویر CXC/A.Hobart

4- آیا سیاهچاله ممکن است کل کهکشان را «خورد» کند؟ نه.

هیچ راهی وجود ندارد که یک سیاهچاله کل کهکشان را بخورد. دامنه گرانشی سیاهچاله‌های کلان‌جرم موجود در وسط کهکشان‌ها بزرگ است، اما به اندازه کافی برای خوردن کل کهکشان بزرگ نیست.

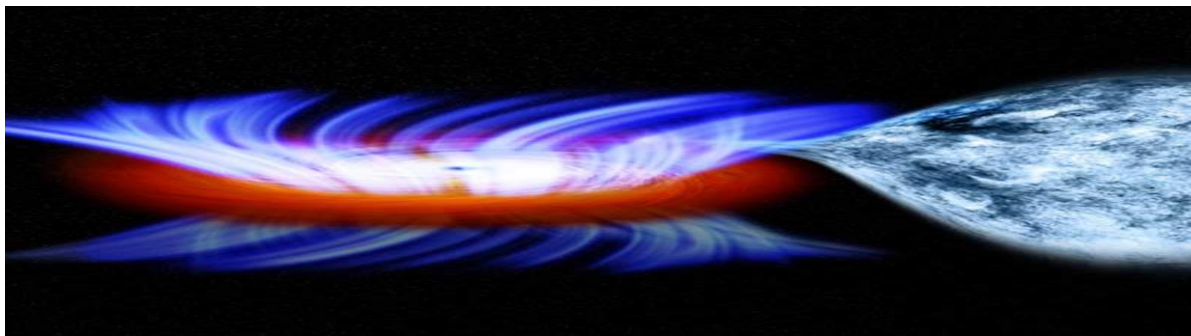

این تصویر جریان درخشانی از مواد از یک ستاره را نشان می‌دهد که هنگام بلعیدن آن توسط یک سیاهچاله بسیار بزرگم مختل شده است. سیاهچاله توسط حلقه‌ای از غبار احاطه شده است. وقتی یک ستاره به اندازه کافی از نزدیکی می‌گذرد که توسط یک سیاهچاله بلعیده شود، مواد ستاره‌ای کشیده شده و فشرده می‌شوند که به داخل کشیده می‌شوند و مقدار زیادی انرژی آزاد می‌شود. اعتبار تصویر: NASA/JPL-Caltech

5. اگر در سیاهچاله بیفتید چه اتفاقی می‌افتد؟

مطمئنناً خوب نخواهد بود! اما آنچه در مورد فضای داخلی سیاهچاله‌ها می‌دانیم از نظریه نسبیت عام آلبرت انیشتین می‌آید.

برای سیاهچاله‌ها، ناظران دور فقط مناطقی خارج از افق رویداد را می‌بینند، اما ناظران فردی که به درون سیاهچاله می‌افتند «واقعیت» کاملاً دیگری را تجربه خواهند کرد. اگر وارد افق رویداد شوید، درک شما از مکان و زمان به کلی تغییر می‌کند. در عین حال، گرانش بسیار زیاد سیاهچاله شما را به صورت افقی فشرده می‌کند و مانند رشته‌فرنگی شما را به صورت عمودی دراز می‌کند، به همین دلیل است که دانشمندان به این پدیده (بدون شوخی) «اسپاگت کردن» می‌گویند. خوشبختانه، این اتفاق هرگز برای کسی رخ نداده است - سیاهچاله‌ها آنقدر دور هستند که نمی‌توانند هر ماده‌ای را از منظومه شمسی ما بیرون بکشند. اما دانشمندان سیاهچاله‌ها را مشاهده کرده‌اند که ستاره‌ها را از هم جدا می‌کنند، فرآیندی که مقدار زیادی انرژی آزاد می‌کند.

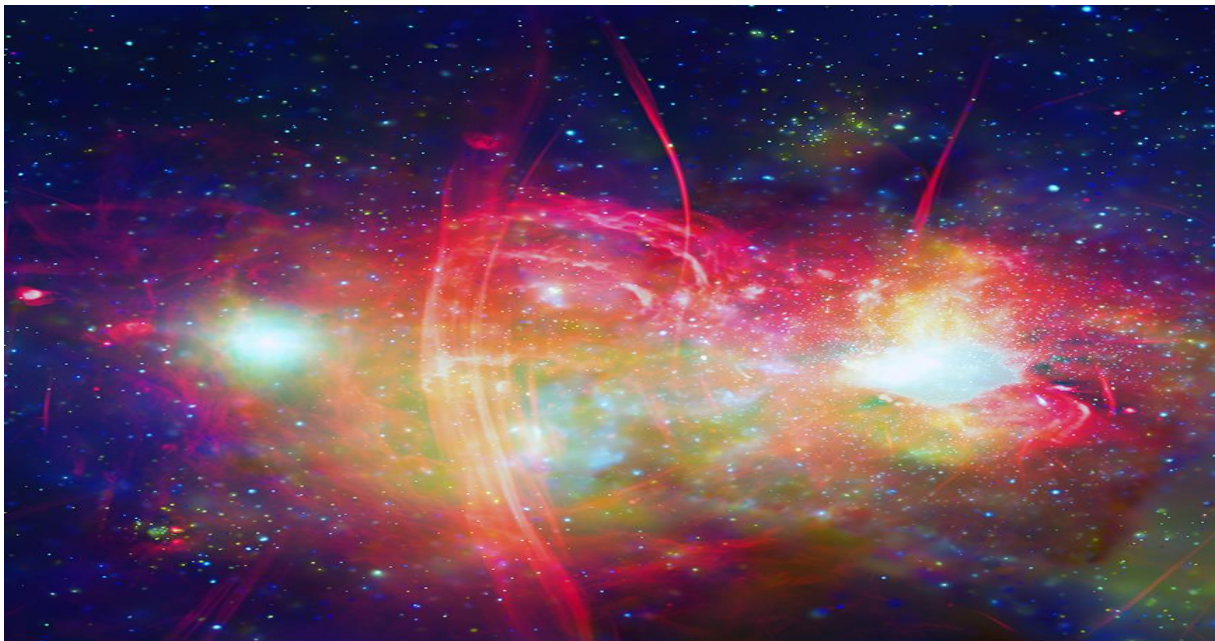

رصدخانه اشعه ایکس چاندرا ناسا سرعت بادهای بی‌سابقه‌ای را که از دیسک اطراف سیاهچاله می‌آید را شناسایی کرد. برداشت این هنرمند نشان می‌دهد که چگونه گرانش قوی سیاهچاله، در سمت چپ، گاز را از ستاره همراه در سمت راست می‌کشد. این گاز دیسکی از گاز داغ را در اطراف سیاهچاله

تشکیل می دهد و باد با سرعت 20 میلیون مایل در ساعت یا حدود 3 درصد سرعت نور از این دیسک خارج می شود. اعتبار تصویر | NASA/CXC/M.Weiss :اطلاعات بیشتر >

6. - اگر خورشید به سیاهچاله تبدیل شود چه؟

خورشید هرگز به سیاهچاله تبدیل نمی شود زیرا آنقدر جرم ندارد که منفجر شود بر عوض، خورشید به یک ستاره ای با قیما نده متراکم به نام کوتوله سفید تبدیل خواهد شد. اما اگر به طور فرضی، خورشید ناگهان تبدیل به سیاهچاله ای با همان جرم امروزی شود، این امر بر مدار سیارات تأثیر نمی گذارد، زیرا تأثیر گرانشی آن بر منظومه شمسی یکسان خواهد بود. بنابراین، زمین بدون اینکه به درون خود کشیده شود به گردش خود به دور خورشید ادامه می دهد - اگر چه کمبود نور خورشید برای زندگی روی زمین فاجعه بار خواهد بود.

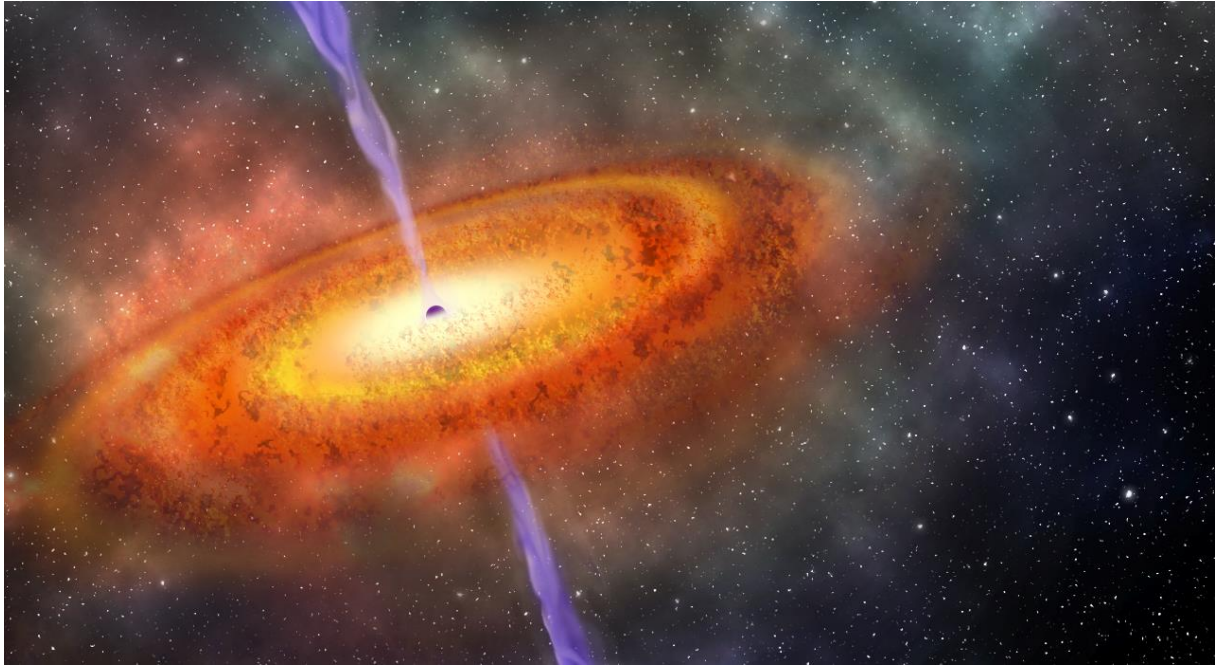
ناحیه مرکزی کهکشان ما، کهکشان راه شیری، شامل مجموعه ای عجیب از اجرام است، از جمله سیاهچاله ای بسیار پر جرم به نام *Sagittarius A**، وزنی در حدود 4 میلیون برابر جرم خورشید، ابرهای گازی در دمای میلیون ها درجه، ستاره های نوترونی و ستاره های کوتوله سفید که مواد را از ستارگان همدم و پیچک های زیبای گسیل رادیویی جدا می کنند. منطقه اطراف *Sagittarius A** در این تصویر ترکیبی با داده های چاندرا (سبز و آبی) همراه با داده های رادیویی (قرمز) از تلسکوپ *MeerKAT* در آفریقای جنوبی نشان داده شده است، که در نهایت بخشی از آرایه کیلومتر مربعی *(SKA)* خواهد شد. اعتبار تصویر: *X-Ray: NASA/CXC/UMass/D. یوانگ و همکاران؛ رادیو: SARA0/MeerKAT*

7. آیا سیاهچاله ها تأثیری بر سیاره ما داشته اند؟

سیاهچاله های بی جرم ستاره ای با انفجار یک ستاره عظیم باقی می مانند. این انفجارها عناصری مانند کربن، نیتروژن و اکسیژن را که برای حیات ضروری هستند در فضا پخش می کند. ادغام بین دو ستاره نوترونی، دو سیاهچاله، یا یک ستاره نوترونی و سیاهچاله، به طور مشابه عناصر سنگینی را در اطراف پخش می کند که ممکن است روزی بخشی از سیارات جدید شوند. امواج ضربه

ای ناشی از انفجارهای ستاره ای ممکن است باعث شکل گیری ستارگان جدید و منظومه های خورشیدی جدید شود بنابراین، به نوعی، ما وجود خود بر روی زمین را مدیون انفجارهای طولانی مدت و رویدادهای برخوردی هستیم که سیاهچاله ها را تشکیل دادند .

در مقیاس بزرگتر، به نظر می رسد که اکثر کهکشان ها سیاهچاله های بسیار پرجرم در مرکز خود دارند . ارتباط بین تشکیل این سیاهچاله های کلان پرجرم و تشکیل کهکشان ها هنوز درک نشده است . این احتمال وجود دارد که یک سیاهچاله در شکل گیری کهکشان راه شیری ما نقش داشته باشد . اما این مشکل مرغ و تخم مرغ - یعنی اولین بار، کهکشان یا سیاهچاله؟ - یکی از معماهای بزرگ جهان ما است .

کانسپت این هنرمند مورد ست ترین سیاهچاله کلان پرجرم کشف شده رانشان می دهد . این بخشی از یک اختروش است که تنها 690 میلیون سال پس از بیگ بنگ ساخته شده است . اعتبار تصویر: رابین دینل/ مؤسسه علوم کارنگ .

8- دورترین سیاهچاله ای که تا به حال دیده شده چیست؟

دورترین سیاهچاله ای که تاکنون کشف شده است در کهکشان‌نی در فاصله 13.1 میلیارد سال نوری از زمین قرار دارد . سن جهان در حال حاضر حدود 13.8 میلیارد سال تخمین زده می شود، بنابراین این بدان معنی است که این سیاهچاله حدود 690 میلیون سال پس از انفجار بزرگ وجود داشته است

(این سیاهچاله بسیار پرجرم همان چیزی است که ستاره شناسان آن را "اختروش" می نامند، جایی که مقادیر زیادی گاز با چنان سرعتی به سیاهچاله می ریزد که انرژی خروجی آن هزار برابر بیشتر از خود کهکشان است . روشنایی شدید آن به این معناست که ستاره شناسان چگونه می توانند آن را در چنین فواصل دوری تشخیص دهند .

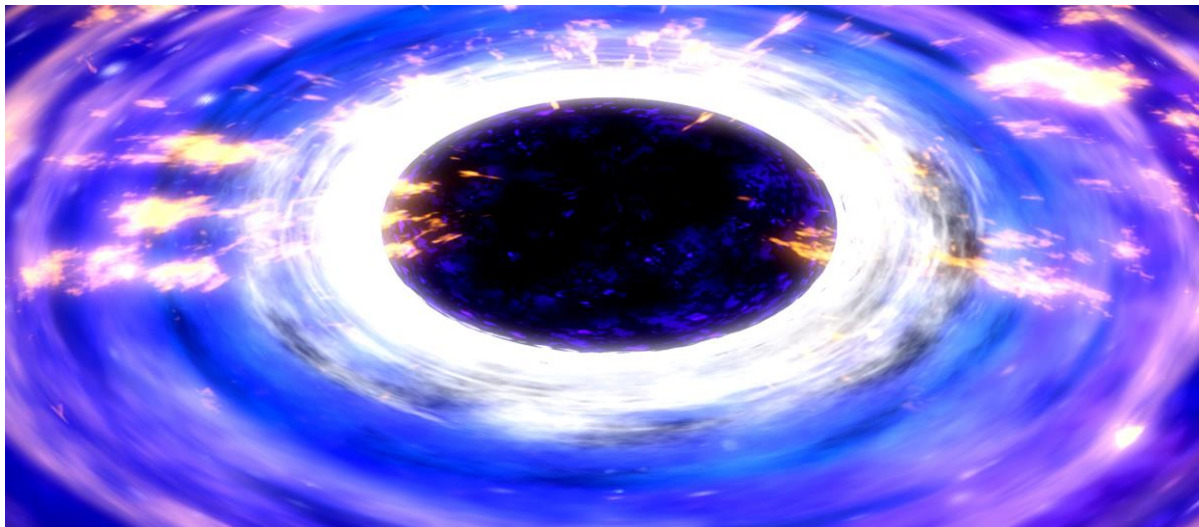

ناحیه مرکزی این تصویر حاوی بالاترین غلظت سیاهچاله های کلان جرمی است که تا کنون دیده شده است و حدود یک میلیارد در کل آسمان است. این تصویر 2017 که با بیش از 7 میلیون ثانیه زمان مشاهده چاندرا ساخته شده، بخشی از میدان عمیق چاندرا- جنوب است. با نگاه بی سابقه اش به جهان اولیه در پرتوهای ایکس، به ستاره شناسان نگاهی به رشد سیاهچاله ها در طول میلیاردها سال که بلافاصله پس از انفجار بزرگ آغاز می شود، ارائه می کند. در این تصویر پرتوهای ایکس کم، متوسط و پرانرژی که چاندرا تشخیص می دهد به ترتیب قرمز، سبز و آبی نشان داده شده اند. اعتبار تصویر: NASA/CXC/Penn State/B.Luo et al. |

9- اگر هیچ چیز نتواند از سیاهچاله فرار کند، آیا در نهایت کل جهان بلعیده نمی شود؟

کیهان جای بزرگی است. به طور خاص، اندازه منطقه ای که در آن یک سیاهچاله خاص تأثیر گرانشی قابل توجهی دارد در مقایسه با اندازه یک کهکشان کاملاً محدود است. این حتی در مورد سیاهچاله های بسیار پر جرم مانند سیاهچاله ای که در وسط کهکشان راه شیری یافت می شود نیز صدق می کند. این سیاهچاله احتمالاً اکثر یا همه ستارگانی را که در نزدیکی خود شکل گرفته اند، "خورده" بوده است، و ستارگان دورتر عمدتاً از کشیده شدن در امان هستند. از آنجایی که این سیاهچاله قبلاً چند میلیون برابر جرم خورشید وزن دارد، تنها وجود خواهد داشت. اگر چند ستاره ی خورشید مانند دیگر را ببلعد جرمش اندک افزایش می یابد. هیچ خطری وجود ندارد که زمین (که در فاصله 26000 سال نوری از سیاهچاله راه شیری قرار دارد) به داخل کشیده شود.

برخورد کهکشانها در آینده باعث بزرگتر شدن سیاهچاله ها می شود، برای مثال با ادغام دو سیاهچاله. اما برخوردها به طور نامحدود اتفاق نمی افتند، زیرا جهان بزرگ است و در حال انبساط است، و بنابراین بسیار بعید است که هر نوع اثر فرار سیاهچاله رخ دهد.

در این تصویر از یک سیاهچاله و دیسک اطراف آن، گاز مارپیچی به سمت سیاهچاله در خارج از آن انباشته شده و یک ترافیک ایجاد می کند. ترافیک برای سیاهچاله های کوچکتر نزدیک تر است، بنابراین اشعه ایکس در مقیاس زمانی کوتاه تری ساطع می شود. اعتبار تصویر: ناسا

10- آیا سیاهچاله ها می توانند کوچکتر شوند؟

آره. استیون هاوکینگ، فیزیکدان فقید، پیشنهاد کرد که در حالی که سیاهچاله ها با خوردن مواد بزرگتر می شوند، به آرامی کوچک می شوند زیرا مقدار بسیار کمی از انرژی به نام "تابش هاوکینگ" را از دست می دهند.

تابش هاوکینگ به این دلیل رخ می دهد که فضای خالی یا خلاء واقعاً خالی نیست. این در واقع دریایی از ذرات است که پیوسته به وجود می آیند و خارج می شوند. هاوکینگ نشان داد که اگر یک جفت از چنین ذرات در نزدیکی یک سیاهچاله ایجاد شود، این احتمال وجود دارد که یکی از آنها قبل از نابودی به داخل سیاهچاله کشیده شود. در این صورت شریک آن به فضا فرار خواهد کرد. انرژی برای این امر از سیاهچاله می آید، بنابراین سیاهچاله به آرامی انرژی و جرم خود را با این فرآیند از دست می دهد.

در نهایت، در تئوری، سیاهچاله ها از طریق تشعشعات هاوکینگ تبخیر می شوند. اما برای تبخیر قابل توجه بیشتر سیاهچاله هایی که می دانیم، بسیار بیشتر از کل سن کیهان طول می کشد. سیاهچاله ها، حتی سیاهچاله هایی که جرم آنها چند برابر خورشید است، برای مدت زمان بسیار طولانی در اطراف خواهند بود!

دوام دارد -----

سٺول واحد ساختاری موجودات زنده

The cell is the structural unit of living organisms

فصل دوم